education solution

ET MAGASIN OM LÆRINGSMILJØER FRA KINNARPS



MINIMERE FORSTYRRELSER
En tryg hjerne er en klog hjerne.

NEXT EDUCATION®
Behovsanalysen viser vejen til bæredygtige læringsmiljøer.

MALIN VALSÖ
Psykologen og sundhedskonsulenten om at skalere ned og skabe stemning.

Kinnarps

Vi er med hele ve
kommer med ny
til, hvordan det fy
kan udformes og
til optimeret læri

ejen, støtter og
e idéer og input
ysiske miljø
g anvendes
ng.

HENRIK AXELL, HEAD OF WORKPLACE STRATEGY, KINNARPS, SIDE 51

Holdbare læringsmiljøer for tryghed og fokus



FOTO: JESPER GEORGSSON



Det fysiske skolemiljø påvirker elevernes resultater! Gennemtænkte læringsmiljøer fremmer lysten til at lære og får eleverne til at føle sig trygge og inkluderede. Udformningen har stor betydning for, at eleverne kan nå deres fulde potentiale og påvirker medarbejdernes arbejdsmiljø.

Aktuelle undersøgelser understøtter det, som mange formentlig altid har vidst, at det fysiske miljø påvirker trivsel, tryghed og indlæring. I bund og grund handler det om hjernens kemi. I dag ved vi, at meget af det, vi tidligere troede om vores evne til at multitaske, er en myte. Sandheden er, at vores hjerner, især unge hjerner, som skal lagre ny viden, kun kan koncentrere sig om én ting ad gangen. At reducere forstyrrelser i skolen er derfor afgørende for at give eleverne mulighed for at fokusere på læring. Det fysiske miljø er en af tre vigtige brikker, som sammen med det pædagogiske og sociale miljø skal harmonere. Uden et gennemtænkt fysisk miljø når man ikke i mål. Vores erfaring viser, at nøglen til et vellykket læringsmiljø er at se og prioritere det fysiske miljøs betydning fra starten. Derfor har vi udviklet læringsmiljøanalysen Next Education®. Den giver vejledning og værktøjer til at indsamle værdifuld viden og data, inden udformningen af læringsmiljøer. Hvert læringsmiljø er unikt, og der findes ingen skabelon, som passer til alle. Sammen sørger vi for, at det bliver den rigtige løsning fra starten.

I dette magasin deler vi viden og indsigt om, hvordan læringsmiljøer påvirker elevernes og medarbejdernes hverdag. Du kan se kundeprojekter, læse om aktuelle emner og møde eksperter på forskellige områder. Du vil opleve, hvordan vi sammen kan skabe bæredygtige læringsmiljøer til tryghed, fokus, glæde og optimeret læring.

God fornøjelse!

JONAS LARSSON
SEGMENTANSVARLIG PÅ SKOLEOMRÅDET, KINNARPS

solution education ER ET MAGASIN OM LÆRINGSMILJØER FRA KINNARPS' **CHEFREDAKTØR** Johanna Walden **CREATIVE DIRECTOR** Elin af Klintberg **ART DIRECTOR** Jessica Ericsson **PRODUKTION** Klintberg Niléhn Media AB **FOTOGRAFER** Jesper Georgsson, Mattias Hamrén, Daniel Hundven-Clements, Karl Nordlund, Nils Odier, Alexis Paoli, Stine Østby **SKRIBENTER** Anna Björk, David Björklund, Fia Fjelde, Salka Hallström, Therese Hulberg, Elin af Klintberg, Johanna Walden **ILLUSTRATION** Maja Norrby **FORSIDEFOTO** Nils Odier **KORREKTUR** Catrin Hellmark **REPRO** Lena Hoxter **POSTADRESSE** Kinnarps AB, 521 88 Kinnarp, Sverige **TELEFON** +46 0515-38 000 **WEB** kinnarps.se

Kinnarps Group består af flere brands, der supplerer hinanden:

Kinnarps MATERIA NC skandiform drabert MARTINSTOLL







indhold

06 **FOKUS**
Inkluderende design, materialevalg, forskning og nyheder. Aktuelle emner fra Kinnarps' verden.

10 **MINIMERE FORSTYRRELSER**
Vores hjerne præsterer allerbedst, når læringsmiljøerne er rolige og trygge.

12 **DET VIGTIGE FORARBEJDE**
Et solidt forarbejde, hvor alle fik lov til at være med i processen, gjorde Rosenbergsskolen til et bæredygtigt hit.

16 **MØD MALIN VALSÖ**
Psykologen, der ønsker at optimere skolemiljøer til mere tryghed, arbejdsro og læring.

18 **HJERNESUNDHED**
Hjernen har brug for masser af omsorg, især under opvæksten.

20 **MØD PETER LIPPMAN**
Vi ser nærmere på arkitekten og forskeren Peter Lippmans seneste undersøgelser om, hvordan skolens arkitektur kan bidrage til tryghed og optimeret læring.

22 **SUND BEVÆGELSE**
Designløsninger, der tilskynder sund bevægelse i læringsmiljøer.

24 **BÆREDYGTIGHED I GENERATIONER**
Vi besøger Sjölundaskolen igen og ser, hvad der er sket siden indvielsen i 2017.

28 **FLEKSIBELT!**
Det bedste klasseværelse kan tilpasses til forskellige læringssituationer.

32 **BIOFILISK DESIGN**
Skab plads til naturlige elementer, som sollys og grønne planter.

34 **MØD SVEN BÖLTE**
Autismeforskeren fortæller, hvad det er vigtigt at være opmærksom på, ved NPF-(neuropsykiatriske funktionsnedsættelser) tilpasning til læringsmiljøer.

36 **LÆRING FOR LIVET**
På den nye Voldsløkkaskolen er læring og fællesskab i centrum.

40 **CIRKULÆR = BÆREDYGTIG?**
Johanna Ljunggren, bæredygtighedschef hos Kinnarps, forklarer, hvordan cirkulær økonomi kan bruges til en mere bæredygtig fremtid.

42 **BAG KULISSERNE**
Kom med i Kinnarps' testlaboratorium!

46 **ET VINDERKONCEPT**
På Amerikanska Gymnasiet i Göteborg er der fokus på at forberede eleverne på livet efter uddannelsen.

50 **NEXT EDUCATION®**
Kinnarps' læringsmiljøanalyse guider dig til den rigtige indretningsløsning.

fokus

DE SENESTE NYHEDER OG TENDENSER I KINNARPS' VERDEN.



KINNARPS COLOUR STUDIO

KCS er Kinnarps materialesortiment med fokus på bæredygtighed, kvalitet og harmoni. Det omfatter attraktive materialer, som er gennemtestede for at passe og holde til forskellige typer miljøer. Målet er at tilbyde et sortiment, der gør det nemt at finde det udtryk og den funktionalitet, man søger. Træ, metal, plast og tekstil, som er nemme at matche med hinanden.



FOTO: JESPER GEORGSSON

Rette materiale og farve på det rette sted!



FOTO: NILS ODIER

Farver og materialer har ikke blot en æstetisk betydning. De bidrager begge til øget trivsel og arbejdsro.

I dag ved vi, at vores opfattelse af farver ligger i det limbiske system, den del af hjernen, der beskæftiger sig med ting som affekt og underbevidste tanker. Det tyder på, at vores oplevelse af farve er stærkt forbundet med vores evne til at bearbejde følelser, lære nyt og styrke vores motivation. Derfor er det vigtigt at overveje, hvilke aktiviteter der skal udføres i et bestemt miljø, så man vælger den rigtige farve for at opmuntre til netop disse aktiviteter.

Meget tyder på, at farver, der ligger tæt på naturens egen farveskala, såsom grønne og jordfarvede nuancer, har en særlig effekt på menneskets evne til at restituere. Derfor er disse farver velegnede i de fleste arbejdsmiljøer. Jordnære og dæmpede tone-i-tone farver skaber en rolig stemning og er desuden nemme at matche med hinanden, samtidig med at det ensartede og harmoniske indtryk bevares. Forskellige områder på skolen kan tydeliggøres med farver og kontraster for at lette navigeringen og skabe tryghed.

Taktile materialer, som træ og tekstiler med struktur, får mennesker til at føle sig forbundet til naturen, hvilket har en positiv effekt på trivslen. Massivt træ og finér er f.eks. varmere at røre ved, end kunstige materialer som plast og laminat. Derimod er laminat mere slidstærkt, hvilket betyder, at det er velegnet til overflader med ekstra høj slitage, som f.eks. bordplader. Man kan med fordel også vælge en meleret overflade, der er mere snavsafvisende.

Det handler med andre ord om at balancere fornemmelse og udtryk med funktion og styrke, samt at vælge det rette materiale på det rette sted. Til polstrede møbler er det vigtigt at vælge et slidstærkt og aftørreligt/vaskbart tekstil med mindst 50.000 martindale. Vælg smudsafvisende tekstiler med flerfarvede tråde, og hellere afdæmpede nuancer end lyse. Undgå tekstiler i uld til fordel for syntetiske tekstiler, som er allergivenlige, ofte har høj brandsikkerhed, lysbestandighed og generelt er meget slidstærke.

5x tips

Materiale- og farvevalg i læringsmiljøer.

1

Minimer visuelle forstyrrelser ved at undgå mønstre, stærke farver og for mange forskellige farver i samme rum.

2

Arbejd med kontraster for at påvirke adfærden. Et tæppe i kontrastfarve skaber fx nemt et indbydende område.

3

Planlæg bevidst, hvilke materialer og farver, der egner sig bedst til hvilke overflader. Vær opmærksom på, at lyse nuancer er mere smudsfølsomme end mørke.

4

Vælg naturlige taktile materialer og former, der knytter sig til naturen. Lyset har en positiv indflydelse på os mennesker.

5

Sæt farve på enkelte, mindre detaljer i indretningen, så som greb på et opbevaringsmodul i stedet for større overflader. Det gør indretningen mere holdbar over tid og minimerer synsindtryk.



SE MERE FRA SKOLEN ESTRID ERICSSON:

Svenskt Tenn møder læringsmiljøer

Ikonet Estrid Ericson, grundlægger af Svenskt Tenn, er opvokset i Hjo, Sverige. Det var også årsagen til, at hun var inspirationskilde, både arkitektonisk og i valg af materialer og møbler, til byens nye skole (som senere kom til at bære hendes navn). Kinnarps kom tidligt ind i processen og begyndte at arbejde med en projektgruppe bestående af blandt andet skoleledere, skoleudviklere og pædagogisk personale for at få deres synspunkter og idéer. Afstanden fra Estrid Ericsons revolutionerende idéer om indretning til nutidens krav til læringsmiljøer er kortere, end man tror. I bund og grund handler det om at satse på kvalitet, kreativitet, individualitet, funktionalitet – og skønhed.

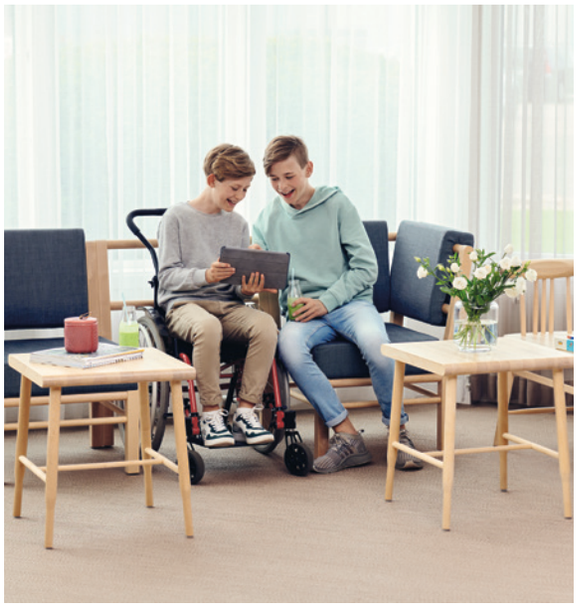

INKLUDERENDE DESIGN

Da Ella Westlund tog sin eksamen på Beckmans designskole, forenede hun to af sine passioner i livet: formgivning og arbejdet med mennesker med fysiske handikap.

– Jeg er vokset op med en lillesøster med Downs syndrom, så den verden har altid været en naturlig del af mit liv. Mange børn med et fysisk handikap sidder i kørestol, og i opholds-rummet, hvor man møder andre forældre og børn, var der ikke rigtig plads til dem. Ud fra det identificerede behov tog siddemøblet *Be a part of* en form, som giver plads til en kørestol mellem to siddepladser.

"Du skal vide, at du ikke har den samme hjerne i aften, når du går i seng, som du havde, da du stod op i morges!"

Ordene kommer fra hjerneforskeren Rolf Ekman og beskriver, hvordan hjernen udvikler sig og lærer nye ting hver dag. Derfor er det ekstra vigtigt at skabe miljøer, der styrker hjernen.

3 x bevægelse

Skolemøbler, der bidrager til bevægelse.



Justerbar stol, som følger elevens bevægelser *Xact*.



Hæve-/sænkebord elevbord *Elevate*.



Omfavnende stol med fleksibel ryg *Xpect*.

"SID STILLE I KLASSEVÆRELSET"...

... er ikke længere noget at stræbe efter. Tværtimod. Skolemøbler, der tilskynder til små bevægelser, er afgørende for elevernes udvikling og læring. Ifølge en rapport fra Nordisk Ministerråd er 68 % af de svenske skolebørn fysisk inaktive. Det vil Kinnarps gerne ændre på.



DET BEGYNDER I KLASSEVÆRELSET

Veldesignede læringsmiljøer gør en stor forskel.

Hvor vigtigt er det fysiske læringsmiljø for børns vidensudvikling? Den britiske undersøgelse, Clever Classrooms, viser, at veldesignede klasseværelser kan gøre en stor forskel.

– Vi kunne konstatere, at 16 procent af elevernes indlæring afhænger af det fysiske læringsmiljø. Det var en vigtig opdagelse, ikke mindst fordi betydningen af det fysiske læringsmiljø ikke var blevet undersøgt på denne måde tidligere, fortæller Peter Barrett, professor ved universitetet i Salford og en af forskerne bag undersøgelsen.

– Den anden store opdagelse var at faktorer, der er svære at måle, som individualisering og stimuleringsniveau, også har en afgørende betydning. Undersøgelsen viste også, at udformningen af netop klasseværelserne spillede en større rolle for elevernes præstation end andre faktorer – såsom skolens størrelse, skolegården etc.



Clever Classrooms bygger på forskningsprojektet HEAD, som blev gennemført på 27 grundskoler i Storbritannien i perioden 2012-2015.



Oplev Kinnarps' klasseværelse

I Kinnarps' showroom i Stockholm samt på hovedkontoret i Kinnarp, Sverige, kan du opleve vores 60 kvadratmeter store testklasseværelser. Her er det muligt at holde lektioner sammen med elever og kolleger for at teste forskellige indretningsløsninger. Eksperimentér og opdag, hvordan det fysiske rum kan udformes og ændres, så det passer til forskellige læringssituationer og behov.

+250

Vidste du, at du kan finde Kinnarps over 250 steder rundt omkring i verden? Besøg dit nærmeste showroom i dag!

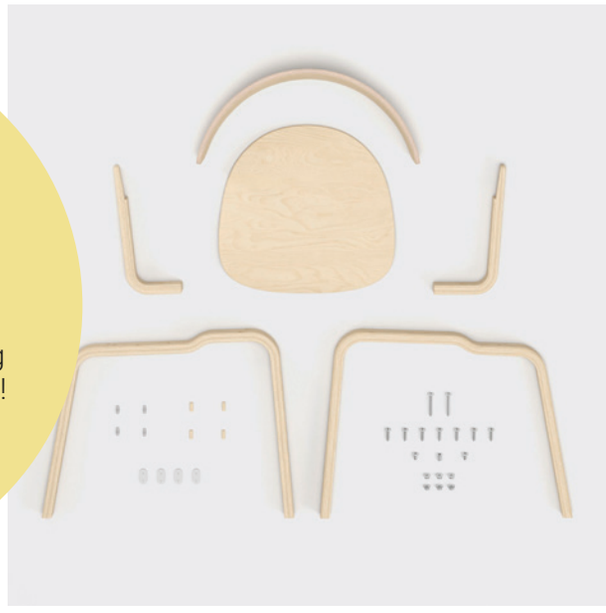

Indret med naturen

Bevidstheden om miljøvenlig indretning er steget betydeligt i de senere år. Vi er blevet mere tilbøjelige til at træffe bevidste valg, når det kommer til møbler i arbejdsmiljøer. Møblerne skal være uden skadelige kemikalier og have et lavt klimaaftryk. Bæredygtigt træ er en meget aktuel problemstilling. Lexie er et af mange produkter fra Kinnarps, som er fremstillet af FSC®-mærket træ, som garanti for ansvarligt skovbrug under hensyntagen til både mennesker og miljø. Designet bygger på få komponenter, som kan adskilles og genanvendes, hvilket gør Lexie cirkulær og langsigtet bæredygtig – både miljømæssigt og økonomisk.



En tryg hjerne er en klog hjerne

Hjernen er en fantastisk processor – men den kan kun tænke på ting ad gangen. Derfor bør læringsmiljøer for børn og unge indeholde så få forstyrrende elementer som muligt.

TEKST: JOHANNA WALDEN FOTO: NILS ODIER



Den fleksible skærm *Vibe* på hjul gør det nemt at skabe miljøer til fordybelse og arbejdsro. Den skaber både et bedre lydmiljø og reducerer visuelle indtryk.

FOTO: MATTIAS HAMREN

Indlæring handler om tryghed og fokus. For at tilegne sig viden skal hjernen kunne fokusere uden at blive forstyrret.

Vores hjerner, især unge hjerner, kan kun tænke på én ting ad gangen. At mennesker kan "multitaske" er en myte. Faktisk mister vi fokus, når hjernen tvinges til at skifte mellem forskellige aktiviteter, hvilket ofte skyldes forstyrrelser.

For at vores hjerne skal fungere optimalt, har vi også brug for at føle os trygge. Ellers havner vi i en flugttilstand og får svært ved at koncentrere os. For at tilegne sig viden skal hjernen kunne fokusere på den aktuelle opgave – disktraktioner kan altså i sig selv være en årsag til manglede fokusering.

I skolen kan forstyrrelser skyldes forskellige faktorer. Det kan være alt fra stærke farver til distraherende mønstre, larmende blæsere, dårlig luftkvalitet, rodede bogreoler, forstyrrende lyde, utilstrækkelig belysning, flimrende lys eller helt enkelt, ukomfortable møbler. Indtryk i elevens synslinje, især i klasseværelser, er ekstra vigtige at tænke på i den sammenhæng.

Gardiner eller skærme kan være med til at mindske forstyrrelser. Det kan være vægge fyldt med elevernes værker, som skal skjules for en stund, eller vinduespartier, der vender mod udendørsmiljøer med meget aktivitet. En god idé til vinduer er at bruge vinduesfolie på en del af ruden. Dermed reducerer man forstyrrelser, men man lader samtidig det vigtige dagslys trænge ind.

Ved hjælp af omhyggeligt planlagte indretningsløsninger er det muligt at minimere forstyrrelser og skabe hyggekroge. På den måde bliver læringsmiljøerne roligere, mere trygge – og optimeret til indlæring. ✱

"Multitasking er en myte. Vores hjerner er ikke skabt til at udføre flere ting på én gang."

Ulrika Ahlqvist og Linda Bellvik fra Hjärnberikad har i mange år samarbejdet med landets førende hjerneforskere for at tydeliggøre og forklare hjernens kemi.

10 tips

Minimere forstyrrelser

1

Et lukket eller delvist lukket opbevaringsmøbel minimerer visuelle indtryk og skaber en roligere følelse.

2

Skuffer og låger med soft close-funktion mindsker støjudviklingen.

3

Gardiner langs vægge gør det nemt at skjule ting, der ikke har med den aktuelle lektion at gøre.

4

Vinduesfolie på dele af ruderne reducerer visuelle forstyrrelser udefra.

5

Gulvskærme, opbevaringsløsninger og bløde møbler med høj ryg skaber rum i rummet og hyggekroge.

6

Undgå mønstre, stærke farver og for mange forskellige farver i samme rum.

7

Markér opholdssteder og -områder ved hjælp af farver for at skabe tryghed og lette navigation.

8

Tæppe på tæppe skaber et godt lydmiljø og markerer også tydeligt et område, der indbyder til at slå sig ned i.

9

Lydabsorbenter i forskellige udførelser samt alle former for polstrede møbler bidrager til et bedre lydmiljø.

10

Hjul på stole, borde, opbevaringsmoduler og gulvskærme giver en nemmere og mere støjsvag flytning.



Det vigtige forarbejde

Fokus på fleksibilitet, indbydende miljø, god akustik og bæredygtighed. Forarbejdet var solidt, da Rosenbergsskolen i Tidaholm Kommune i Sverige skulle opføres.

TEKST: DAVID BJÖRKLUND FOTO: MATTIAS HAMREN



Da Tidaholms kommune skulle bygge en ny skole, var den pædagogiske idé med allerede fra planlægningsstadiet. Grundig kortlægning af behov og arbejdsmåde samt inddragelse af personale og elever har resulteret i et læringsmiljø, som støtter skolens vision om at være indbydende, fleksibel og bæredygtig. Rosenbergsskolen skal være et sted, hvor man udvikler viden for livet – med elevernes bedste i fokus.

– Når man skal investere i en ny skole, skal man starte med at spørge sig selv, hvad man vil med læringsmiljøet, og hvorfor der skal ske en forandring. Jo tidligere man har et helhedsperspektiv for alt fra arkitektur til indretning og møbler, desto bedre. Der er ingen genveje til at skabe miljøer, som giver tryghed, studiero og læring, så processen må nødvendigvis tage sin tid, fortæller Ulrika Eskilsson, rektor ved Rosenbergsskolen.

Kinnarps fik tidligt mulighed for at præsentere sin læringsmiljøanalyse Next Education®. Derefter fulgte et tæt samarbejde med ledelse, projektgruppe, personale og elever. Gennem en række foredrag, studier, workshops og onlineundersøgelser blev alle parter involveret.

Resultatet er et læringsmiljø, der understøtter skolens vision. I dag er skolen gennemsyret af fleksible indretningsløsninger med en variation af møbler, som kan kombineres og tilpasses på forskellige måder. Valget af farver i dæmpede nuancer gør det nemt at kombinere møbler, uden at det skaber et rodet indtryk.

”Der er ingen genveje til at skabe miljøer, som giver tryghed, studiero og læring, så processen må nødvendigvis tage sin tid.”



Alle klasseværelser har en variation i størrelse og form på bordet *Origo* for nemt at kunne lave forskellige kombinationer. Den ergonomiske elevstol *Xpect* har integreret naturlig bevægelse i ryggen samt justerbar siddedybde og fodstøtte. Stolen er nem at hænge op på bordet for at lette rengøringen, og den kan stables for effektiv kvadratmeterudnyttelse.

ALLE KLASSEVÆRELSER HAR en varieret indretning, funktionel opbevaring samt tilstødende grupperum. De bløde polstrede møbler og lydabsorberende skærme skaber et godt lydmiljø og en hyggelig stemning. Alle gang- og opholdsarealer er smart indrettet til at fungere som studieområder og til at understøtte uformel læring. På biblioteket er der skabt hyggekroge og i fritidsfaciliteterne er der zoner til forskellige aktiviteter. For 1.-3. klassetrin (indskolingen) er indretningen planlagt, så den opfylder den enkelte elevs behov. Opbevaringsmoduler og skærme på hjul gør det nemt at indrette pladserne, så alle får deres egen plads.

En anden detalje, der skaber tryghed, er, at toiletterne er udstyret med sæsonbetonede lyde, f.eks. fuglekvidder.

– For os var kontakten med Kinnarps afgørende. De hjalp os med at kortlægge og analysere behovene, inddrage personalet, gennemføre studiebesøg og workshops samt formulere vision og mål. Vores medarbejdere har fået mulighed for at være med til at påvirke indretningen, de er også blevet inspireret, påvirket og har fået viden og nye ideer fra Kinnarps. Det har været en videns- og forandringsrejse for os alle, fortæller Ulrika Eskilsson.

EN AF SUCCESFAKTORERNE ifølge Anders Larsson, læringsmiljøstrateg hos Kinnarps, var, at der blev givet tid og mulighed til diskussioner og dialog. På den måde har man kunnet skabe bæredygtige indretningsløsninger til forskellige læringssituationer, som støtter både elever og lærere – og som udnytter skolens kvadratmetre på en effektiv måde.

– Da vi kom tidligt ind i processen, var der tid til at kortlægge behov, diskutere og reflektere over udfordringer og muligheder i forhold til projektet, identificere hvad der fungerede godt og mindre godt i de eksisterende læringsmiljøer og samle værdifuld viden, fortæller Anders.

I forbindelse med forandringsrejsen forstod projektgruppen vigtigheden af at planlægge, hvordan de nye læringsmiljøer skulle introduceres for personalet og eleverne. Inspireret af andre projekter, som Kinnarps har gennemført, skabte Rosenbergsskolen derfor en såkaldt playbook, en bog, der beskriver skolens vision og retningslinjer for personalet. Bogen blev uddelt til alt personale, inden den nye skole blev indviet.

– Det skaber klarhed, tryghed og energi, at vi alle ved, hvad der gælder, fortæller Ulrika Eskilsson. ✱

FAKTA

Kunde: Rosenbergsskolen, Tidaholm Kommune, Sverige
Antal elever: 500
Klassetrin: F-6
Antal medarbejdere: 70
Areal: 7.200 kvadratmeter fordelt på to etager
Færdiggjort: Efteråret 2020



Skolens arealer er gennemtænkte og planlagt, så de understøtter forskellige former for læring. Her er *Space* opbevaringsmodulet placeret som et hjørne og udstyret med bløde siddepladser. Den lydabsorberende skærm *Vibe* på hjul er udstyret med et whiteboard, som også de yngste elever let kan tage med sig derhen, hvor de har brug for det.

"Et flot miljø betyder, at både børn og personale føler sig mere værdsatte."

3x produkter

Møbler, der bidrager til en god helhedsergonomi.

Stol *Xpect*



Sofa *Pio*



Lyddæmpende opbevaringsmodul *Space*



Skaler ned og skab stemning



Det traditionelle klasseværelse har sine fordele. Malin Valsö, psykolog og sundhedskonsulent, mene, at der eksperimenteres for meget med skolearkitektur.

TEKST: SALKA HALLSTRÖM FOTO: KARL NORDLUND



Fra de tidlige 1900'ers støjfyldte gangarealer til 2000'ernes storstilede landskaber. Skolerne i Sverige har forskellige arkitektoniske mangler alt efter byggeår. Så hvordan kan vi optimere disse miljøer til mere tryghed, arbejdsro og læring? Det skriver psykologerne Malin Valsö og Frida Malmberg om i bogen *Fysisk lärmiljö.*

– Vi fik inspiration til at skrive bogen, da vi arbejdede som skolepsykologer, og blev mødt af rodede miljøer på skole efter skole, fortæller Malin Valsö.

Samme år som bogen blev udgivet, i 2019, begyndte man at tale om skolebyggeri og -mangler, og taglinen "tusinde skoler på ti år" prægede debatten.

– Det vidste vi ikke, da vi skrev bogen. Derefter udarbejdede de svenske myndigheder retningslinjer, og man er begyndt at tale mere om det fysiske læringsmiljø. I dag ser jeg en forskel ude på skolerne, for eksempel at man sjældnere har distraherende glaspartier i klasseværelserne, fortæller Malin Valsö.

Hvilke er de mest kritiske punkter i dagens læringsmiljøer?

– Vi oplever dels problemet med at skolegårdene bliver mindre i storbyerne, men frem for alt, at man vil bygge store skoleenheder. For stor skala medfører, at det relationelle mindskes, og det bliver også sværere at skabe rumlighed i udemiljøet.

Hvilke udfordringer har vi arvet fra historien?

– Skolerne fra første halvdel af 1900-tallet har for små klasseværelser til tidens store klasser, de mangler grupperum, og gangarealer som kun er gange. Støjniveauet kan være overvældende. På skoler fra 1950'erne var klasselokalerne ikke særligt store og der var ingen grupperum, mens 1970'ernes skolebyggeri er karakteriseret med så lav loftshøjde, at det føles som om ilten er forsvundet fra lokalet. Derefter har vi skoler fra 00'erne med glasvægge, der virker forstyrrende, og åbne landskaber, hvor man får overblik, men intet tilhørsforhold. Digitaliseringen har gjort sit indtog på skolerne, hvor børnene ofte sidder ved skærme i computerrummet. Det er "her vi mødes, kommunikerer og googler". Arkitektoniske og pædagogiske idealer har styret udviklingen.

Hvordan skal vi tænke i stedet?

– Innovativ arkitektur vækker opmærksomhed, men man skal ikke eksperimentere med elever. Der behøver ikke at være noget galt med at være traditionel. F.eks. er rektangulære rum at foretrække frem for andre former. I rektangulære rum kan eleverne sidde på rad og række, hvilket giver bedre fokus. Indretningen kan varieres til forskellige læringssituationer, og man kan give adgang til supplerende læringsmiljøer. Jeg mener, at man først bør give arkitekturpriser til skoler, når man har vurderet, hvordan de fungerer, og ikke når de indvies.

Findes der indsigter fra de kognitive og neuropsykologiske undersøgelser, som viser, hvordan det fysiske miljø påvirker elevernes læring?

– Det generelle udgangspunkt er, at forstyrrelser, som kan være visuelle eller auditive, stresser vores hjerner. De forringer kvaliteten af det, vi producerer og skal derfor minimeres. Lokalerne bør være hyggelige, men enkle. Man kan få brug for visuel support, men det bør først tages frem, når det er aktuelt. ✱

5x tips

Sådan kan man forbedre det fysiske læringsmiljø.

1

Skærme gør stor nytte. De giver god akustik og visuel afskærmning.

2

Gå efter et bord eller en bænk pr. elev. De kan omdannes til topersoners borde efter behov.

3

Vælg opbevaringsmøbler med låger for at undgå rod.

4

Suppler whiteboardet med et mindre whiteboard på siden til forskellige typer information.

5

Yngre elever bør have adgang til bænke med plads til opbevaring.

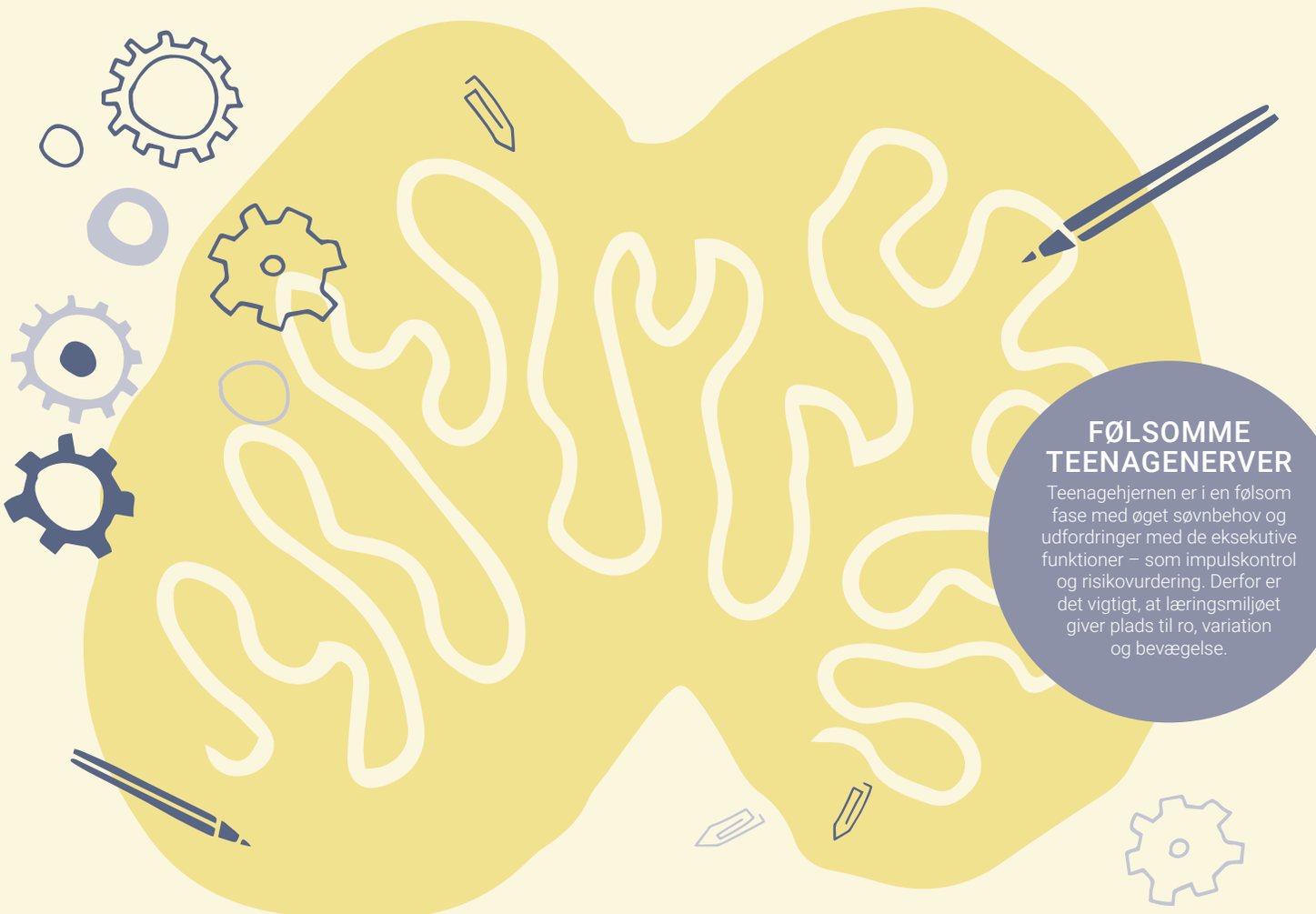

FØLSOMME TEENAGENERVER

Teenagehjernen er i en følsom fase med øget søvnbehov og udfordringer med de eksekutive funktioner – som impulskontrol og risikovurdering. Derfor er det vigtigt, at læringsmiljøet giver plads til ro, variation og bevægelse.

Under ombygning

Bevægelse, hvile, tryghed. Hjernen har brug for masser af omsorg under opvæksten. Så er den nemlig allermest formbar – og modtagelig over for indtryk.

TEKST: SALKA HALLSTRÖM ILLUSTRATION: MAJ NORRBY

TikTok? Nej, tak!

En række internationale forskere har konstateret, at TikTok har samme effekt på børn og unges hjerner som narkotika, en kemisk ubalance, der påvirker de fleste kognitive funktioner negativt.

HJERNEKRAFT

Bevægelse gør os gladere, klogere og mere fokuserede. Regelmæssig fysisk aktivitet fremmer dannelsen af hjerneceller og øger mængden af vigtige signalstoffer. Aerobisk træning, såsom løb og svømning, udvikler også hippocampus og den rumlige orientering.



80%

af hjernens udvikling sker i teenageårene. Den sidste fase indtræder i 25-30-årsalderen, hvor pandelappen, vores "beslutningstagercenter", færdigudvikles.

1+1=3

Positive møder er vigtige, ikke mindst for de unge. Forskning viser, at vores hjerner synkroniseres, når vi interagerer med hinanden. Når "neural synkronisering" opstår i en gruppe, indikerer det, at samspillet bliver bedre, og at forståelsen mellem individerne øges, hvilket kaldes "gruppekognition".

TRYG = SMART!

Det er vigtigt at skabe trygge skolemiljøer, ikke mindst for vores hjerne. For når hjernen er tryg, får den nemlig adgang til alle funktioner i den smarte hjerne, hvilket betyder, at vi bliver kreative og løsningsfokuserede.

STRESS MED MÅDE!

Når vi lærer noget nyt, danner hjernen neuroner, såkaldt "neurogenese". For at lære nyt må stresshormonet kortisol ikke være for lavt, men heller ikke for højt. Overstimulering og et overbelastet sansesystem er eksempler på faktorer, der øger stresshormonet kortisol og gøre hjernen mindre modtagelig.



NEUROPLASTICITET

Hjernens evne til at omstrukturere sig som reaktion på omverdenen kaldes "neuroplasticitet", som er på dets største i barndommen. I barndommen er hjernen mest modtagelig og derfor også ekstra sårbar over for negative indtryk.

6.200

Omtrent så mange "tankespor" har vi dagligt, ifølge en undersøgelse fra Queen's University i Ontario, Canada.

Kilder: Hjärnberikad, Keio University, Tokyo, Queen's University, Kingston, Jyväskylä Universitet, Jyväskylä, National Institutes of Health, Maryland, Harvard Magazine.



Optimér læringsmiljøet: KULTUREN

1

Kend din kultur – menneskene, arbejdsmetoden og arbejdspladsen.

2

Udvikle læringsmiljøer demokratisk gennem involvering og vidensdeling.

3

Stil spørgsmål til, hvad der fungerer og hvad er ikke fungerer, pædagogisk og fysisk.

4

Vær ikke bange for forandringer. Identificér og kortlæg faktiske behov.

5

Tag udgangspunkt i den pædagogiske idé og afprøv den.

Tryggere bliver det ikke

Den bedste skolearkitektur er tryg og dynamisk. Peter Lippmann, amerikansk arkitekt og forsker, fortæller, hvordan han skaber læringsmiljøer ud fra undersøgelser og moderne teorier. I sin seneste bog understreger han også vigtigheden af en tværfaglig arbejdsmåde.

TEKST: SALKA HALLSTRÖM FOTO: JOHANNA WALDEN



Opbevaringsmodulet *Space Kids Corner* fungerer både som bogreol og en hyggekrog. Lænestolen *Fields* med høj ryg giver individet sit eget trygge rum.

Hvordan ser den optimale skole ud? Det har Peter Lippmann dedikeret et helt arbejdsliv til. Den amerikanske arkitekt og forsker har designet og studeret skolemiljøer over hele verden, fra USA og Japan til Sverige. Stockholms kommuner Nacka og Huddinge har f.eks. benyttet hans ekspertise til flere skoleprojekter. Lippmann har også skrevet flere bøger om emnet. I 2023 udkom *Creating Dynamic Spaces for Learning*, en evidensbaseret guide til udformning af læringsmiljøer. Her, fastslår Lippman, at god skolearkitektur skal tage udgangspunkt i sammenhængen mellem forskning, praksis og teori for at skabe dynamiske læringsmiljøer. Forskellige definerede miljøer giver en fornemmelse af stedet.

– Når vi analyserer læringsmiljøer tager vi højde for følelsen i rummet, herunder indretningen, områder til elevarbejde, uden for klasseværelserne, og lærer-elev-interaktioner. Placeringen af borde og stole evalueres – i rækker eller grupper, centralt eller langs væggene, forklarer han på videolink fra Perth, Australien, hvor han er bosat med sin familie.

En af Lippmanns signaturer er konceptet med hyggekroge, som giver eleverne tryghed og mulighed for at trække sig tilbage.

– Hyggekroge giver eleverne tryghed og mulighed for at trække sig tilbage. Det mindsker også kampen om studiepladser, hvilket giver mulighed for bedre fokus. Man kan bruge møbler til at skabe hyggekroge – eller indbygge dem i arkitekturen.

I din seneste bog skriver du om vigtigheden af en tværfaglig tilgang. Fortæl!

– Teori repræsenterer principper for aktivitetsbaseret praksis – ikke mindst Vygotskijs lære. Undersøgelser udforsker konceptet, mens praksis giver indsigt i, hvordan steder fungerer, hvordan læring foregår og hvor mennesker opholder sig.

Hvilke læringsteorier henter du inspiration fra?

– Især Vygotskij og Dewey (frontfigurer for den såkaldte "progressive skole" inden for moderne læringsteori). Vygotskij understregede vigtigheden af værktøjer eller artefakter, Dewey gav os begrebet "situeret læring" (indsigten i miljøets betydning for læring). Tharp og Gallimores koncept for aktivitetsmiljøer har også stor betydning.

"Konceptet med hyggekroge giver eleverne tryghed og mulighed for at trække sig tilbage."

Hvilken rolle spiller æstetik?

– Æstetik spiller en vigtig rolle. Vi har brug for balance. Ligesom et rum kan være overfyldt med møbler, kan det også være overfyldt visuelt. Vi skal designe disse steder til dem, der skal bruge dem. Til leg, arbejde og læring. Vi bør bruge biofiliske løsninger, som at kombinere træ med dæmpede blå og grønne farver.

Hvordan forestiller du dig fremtidens skolearkitektur?

– Jeg har håb, det skal man have. Men jeg bliver frustreret. Hvorfor? Skoler, jeg har arbejdet med, tror kun på forandring, hvis de får nye lokaler. Arkitekter er generelt ikke opmærksomme på forskningslitteraturen. Og vi giver priser til projekter, når de er afsluttede, i stedet for at se, hvordan de udvikler sig.

Hvad giver dig håb?

– Når jeg ser ledelsen arbejde med personalet, undersøger og udvikler en vision. Når lærere deler ud af deres praktiske viden. Når bygninger omdannes til dynamiske læringssteder. Når forskning integreres i design og praksis. Og når jeg ser børn smile og grine der, hvor de tilegner sig viden. Det er fantastisk. ✱

Optimér læringsmiljøet: ARKITEKTUREN

1

Undersøg de fysiske arkitektoniske muligheder i læringsmiljøet, såsom vægge, gulve og lofter.

2

Undersøg de bløde arkitektoniske værdier som tryghed, arbejdsro og fællesskab.

3

Ved valg af møbler, så spørg dig selv, hvordan, hvornår og hvem der skal bruge dem.

4

Anvend møbler til at skabe miljøer til forskellige aktiviteter i klasseværelserne og de øvrige lokaler.

5

Overfyld ikke klasseværelserne. Giv lærere og elever plads og mulighed for interaktion.



Sund bevægelse

Bedre sundhed, koncentration og inklusion. Kinnarps har skabt en række designløsninger, der bidrager til sund bevægelse.

TEKST: JOHANNA WALDEN FOTO: JESPER GEORGSSON

ELEVATE – HÆVE-/SÆNKEBORD, DER ER LET AT PLACERE

Elevate gør det nemt og muligt for eleven at skifte mellem at sidde og stå, bordet hæves og sænkes med gaspatron.



Hæve-/sænkebord *Elevate*

ELEVSTOLE, SOM FREMMER KONCENTRATIONEN

At sidde ned behøver ikke at betyde, at man sidder helt stille! Stole, som tillader mikrobevægelser, hjælper eleverne med at holde koncentrationen i længere tid.

XACT – ELEVSTOL

Ergonomisk elevstol med justerbar højde og sædedybde, som giver en perfekt arbejdsstilling, uanset størrelse eller alder. Freefloat™-mekanismen betyder, at sæde og ryg bevæger sig med eleven, indbyder til positive mikrobevægelser og gør det nemmere at bevare koncentrationen.



Stol *Xact*



Stol *Xpect*

XPECT – MED INDBYGGET BEVÆGELSE

Den fleksible ryg tilskynder til mikrobevægelser og mulighed for at skifte stilling. Et design, der giver større komfort, og hjælper med at holde koncentrationen. Nem at stable og hænge på bordet, hvilket bidrager til fleksibilitet.

At være statisk siddende burde høre fortiden til, især i skoletiden. En undersøgelse udført på vegne af Kinnarps viser, at næsten halvdelen af alle elever i Sverige oplever, at de sidder ubehageligt. Statiske og uhensigtsmæssige arbejdsstillinger kan have alvorlige konsekvenser. Man bliver træt, knoglerne svækkes, musklerne forsvinder og stofskiftet sænkes. Det påvirker også koncentrationen negativt og dermed indlæringsevnen.

At opmuntre til bevægelse i læringsmiljøer bidrager i stedet til både bedre sundhed og koncentration. Det handler ikke om at indrette med motionscykler og løbebånd, men snarere om at skabe naturlig bevægelse i læringsmiljøets udformning og vælge møbler, der tilskynder til mikrobevægelser. Anders Larsson, læringsmiljøstrateg hos Kinnarps, understreger, at variation i indretningen ikke kun skaber bedre forudsætninger for fokus i læringen, men også skaber inklusion.

– Løsninger, der er tilpasset børn med særlige behov, er ofte til gavn for alle, men man skal være opmærksom på, at forskellige børn lærer bedst på forskellige måder, fortæller han.

– En varieret og fleksibel men ensartet indretningsløsning kan derfor være nøglen til at give alle elever tryghed og fokus. ✱



Anders Larsson



Balancebold *Boullee*



Taburet *Plint*



Taburet *Rocca*

AKTIV, MEN STILLESIDDENDE

Møbler med integreret bevægelse gør det muligt for eleven lydløst at være i bevægelse, uden at forstyrre klassekammeraterne.

Tilbage til fremtidens bæredygtige skole



I efteråret 2017 slog Sjölunda Skole i Lidköping dørene op til sine nybyggede, innovative og fleksible læringsmiljøer. Seks år senere tog vi tilbage for at sporge rektor Sofia Sabel Andersson, hvordan det lykkedes dem at skabe en langsigtet bæredygtig skole, og hvordan læringsmiljøerne påvirker trivslen og studieresultaterne.

TEKST: DAVID BJÖRKLUND FOTO: NILS ODIER, DANIEL HUNDVEN-CLEMENTS



Hvornår sagde du, at skolen blev bygget? Sjölunda Skoles rektor, Sofia Sabel Andersson, er vant til de mange nationale og internationale studiebesøg og overraskelsen, når de besøgende indser, at skolen med sine lyse miljøer, bløde tekstiltæpper og polstrede møbler faktisk ikke længere er helt ny. Da skolen blev designet arbejdede hun tæt sammen med den tidligere rektor Elisabet Ingemarsson om alt fra institutionsidé, rekruttering og indretning, og hun har et klart bud på, hvordan det er gået så godt.

– Det var afgørende, at Elisabet havde et klart billede af, hvad hun ville med skolen. Undervejs i processen involverede vi både medarbejdere og elever, analyserede vores behov og spurgte os selv, hvad vi skulle gøre, hvordan vi skulle gøre det og hvorfor. Vi arbejdede også trin for trin, så vi havde mulighed for at teste og evaluere de valg, vi traf undervejs, fortæller hun.

Allerede tidligt i processen arbejdede skolen tæt sammen med Kinnarps med blikket fast rettet mod målet om, at det fysiske miljø altid skal understøtte den pædagogiske idé og respektere den enkeltes forudsætninger og behov i sin læring.

– Vi var utrolig omhyggelige med, at de, der byggede, designede og søgte hertil som pædagoger, skulle forstå skolens vision og dele vores syn på, at eleverne er kompetente med en iboende lyst til læring og udvikling. Så man skal turde stille spørgsmålstegn ved de vante måder at arbejde på, og indse, at børn i dag har nye måder at lære på. Det stiller krav til både pædagogikken og indretningen, fordi de to hænger sammen, fortæller Sofia Sabel Andersson.

OVERBEVISNINGEN, DER STADIG gælder, var, at løsningerne skal tilpasses til nutidens og morgendagens undervisningsmetoder. Forskellige aktiviteter kræver forskellige miljøer, og alle børn lærer forskelligt. Nogle trives med at arbejde i grupper, andre har brug for privatliv, nogle vil gerne stå ved et højt bord og andre har det bedst med at ligge på et tæppe på gulvet. Og læringen foregår ikke kun i klasseværelset, men hele skolen skal være et læringsmiljø.

– Vi er tydelige omkring at pædagogerne ikke kun kan vælge en traditionel opsætning i klasseværelset og være tilfredse med den, men skal reflektere over, hvordan de vil arbejde, og hvordan de vil interagere med eleverne. Det fysiske miljø skal altid hænge sammen med idéen om læring, og arbejde med børnene for at hjælpe dem med deres udvikling. Skal vi arbejde



Rektor Sofia Sabel Andersson

Rektors tips

Løsninger, der holder over tid.

1

For at skabe langsigtede bæredygtige læringsmiljøer skal man starte en fælles proces med skoleledelse, lærere, elever, arkitekter og indretningskonsulenter. Sæt læringen i centrum, og spørg jer selv, hvad, hvordan og hvorfor I skal indrette på en bestemt måde. Institutionsidéen skal altid komme før møblerne. Giv plads til at teste og evaluere undervejs. Sørg også for at holde visionen levende gennem f.eks. samtaler med eleverne og personalegruppen.

2

Skab forskellige miljøer og siddemuligheder til forskellige aktiviteter og læringsstile. Både i hvert klasseværelse og på skolen som helhed. Børn lærer på forskellige måder, og det er vigtigt at skabe fleksibilitet og variation. Vores erfaring er, at sådanne løsninger styrker lysten og kreativiteten, giver et ergonomisk skolemiljø og opfylder børnenes behov bedre end traditionelle klasseværelser. Indbyg fleksibilitet for nemt at kunne ændre og tilpasse.

3

Tør du vælge polstrede møbler? Det gør underværker i forhold til lydmiljøet ved at dæmpe støj, øge trivslen og skabe bedre arbejdsro til eleverne. Det fysiske miljø skal støtte børnene i læringen, og her spiller materialer og farver også en stor rolle. Involver eleverne i at tage ansvar for skolemiljøet og forklar dem, hvorfor det er vigtigt. Nærværende voksne betyder at eleverne bliver set, hørt og inkluderet.



Pædagogerne

HVORDAN UNDERSTØTTER DET FYSISKE MILJØ JERES ARBEJDE?

Ulrika Jahnstedt, underviser i svensk og samfundsfag

"Børn har forskellige forudsætninger og behov, så vores indretning med forskellige typer fleksible læringsmiljøer er utrolig værdifuld i min undervisning. Planløsningerne og møblerne betyder også, at vi lærere altid ser eleverne, hvilket både skaber større tryghed og bedre studieresultater."

Emma Gustafsson, børnehave- og idrætslærer

"Vores polstrede møbler bidrager til et behageligt lydniveau, og de bløde tæpper skaber hygge og tryghed i lokalet, hvor eleverne kan ligge ned og læse eller skrive. Variationen er vigtig, så eleverne kan vælge, om de for eksempel vil sidde eller stå ved et højt bord eller sidde i en blød sofa eller lænestol."



SE MERE FRA SJÖLUNDA:

individuelt eller sammen? Kan jeg være fleksibel med de eksisterende møbler? Hvordan planlægger jeg miljøet til vellykket indlæring? Man skal, kort sagt, have en holdning til læringsmiljøets, inden man indretter, fortæller Sofia Sabel Andersson.

TONEN SÆTTES allerede ved hovedindgangen, hvor en lys og indbydende aula i form af en trapperepos byder eleverne velkommen med værdiordene "Sammenhold, Ansvar, Glæde". Her kan man samles i større eller mindre grupper, planlagt eller spontant. I tilknytning til aulaen ligger biblioteket med flere bløde siddemuligheder, og lige over trappereposen er der flere områder til både individuelt- og grupearbejde. I hvert klasseværelse er der mulighed for at vælge plads efter behov og forudsætninger – for eksempel om eleven vil sidde ved et højt bord, i en lænestol eller ligge på et blødt tæppe på gulvet.

Tanken er også, at klasseværelserne og andre områder hurtigt skal kunne indrettes til undervisning i f.eks. mindre grupper eller til projektarbejde. For at styrke den fleksible arbejdsmåde har skolen også integreret et avanceret digitalt læringsmiljø til hverdag.

– Vi mener, at skolen skal udvikle sig i takt med samfundet, og at en af vores opgaver er at forberede vores elever på et fremtidigt arbejdsliv. Derfor har vi udvidet vores syn på skolemiljøet og blandet skolemøbler med kontor- og mødemøbler på en måde, der passer til både vores elever og lærere. Det er fascinerende at se, hvordan børnene finder nye måder at sidde på i for eksempel en polstret loungestol, fortæller Sofia Sabel Andersson.

DET ER ÉN TING AT skabe en skole, der føles inspirerende og innovativ, når den er ny, en anden ting er at bevare den følelse og de værdier år efter år.

Hvad er hemmeligheden bag succesen på Sjölunda?

– Det er altid en udfordring at holde fast i den oprindelige idé, især fordi vi også er blevet flere elever og pædagoger i de seneste år. Et enkelt svar på spørgsmålet er, at vi valgte den rigtige løsning fra starten. Vi lavede analysen, udarbejdede en vision, havde tankerne om det fysiske miljø med tidligt i arbejdet og inkluderede både medarbejdere og elever i processen. Det giver gode forudsætninger for at skabe en langsigtet bæredygtig organisation.

Men hvad gør I for at holde visionen levende til hverdag?

– Mange af os, der var med fra starten, er her stadig. Personaleomsætningen er lav, fordi mange trives her, hvilket er en god grundforudsætning. Men vi skal fortsat udvikle os og få alle de nye medarbejdere med på rejsen. Vi arbejder løbende på at evaluere organisationen og skrue op for konceptet ved behov. Det handler om at arbejde aktivt med personalegruppen, tale meget om vores værdier, støtte hinanden og undgå at gøre klasseværelserne til isolerede øer. Her er alle børn alles ansvar.

I har valgt at indrette med meget polstrede møbler, hvilket mange skoler stadig er i tvivl om. Hvordan kan det være?



– For os er valget en selvfølge. Polstrede møbler indbyder og skaber mere hygge, så enkelt er det. De er lyddæmpende, behagelige at sidde i, flotte at se på, ja, der er mange gode grunde. Jeg synes, at man kan og skal håndtere eventuelle problemer i stedet for at fravælge møbler, der rent faktisk gør organisationen bedre.

Jeres polstrede møbler fremstår som nye. Hvad er tricket?

– Det er egentlig ikke så mærkeligt, det handler om at få eleverne til at føle sig involverede, tage ansvar og forstå, hvorfor de fysiske miljøer er vigtige. Vi sørger for at inkludere dem, f.eks. ved at gøre rent sammen og tale om, hvorfor vi passer på det, vi har. Det er også vigtigt, at de voksne er nærværende og viser, at de ser eleverne og hvad der sker på skolen. Det betyder, at eleverne bliver set, hørt og inkluderet.

Du siger, at det fysiske miljø her understøtter læringen. Ses det også på studieresultaterne?

– Vi måler trivsel og arbejdsro og får gode resultater, så vi ved, at vores elever og lærere har det godt, og at de fysiske miljøer er en stærk medvirkende årsag. Derefter er det svært at måle præcist, hvordan vidensniveauet og læringen hænger sammen med det fysiske miljø. Vores fleksible og aktivitetsbaserede løsninger gør det muligt for os at tilpasse undervisningen til forskellige situationer, så de støtter både elever og medarbejdere. For mig er det indlysende, at de fysiske miljøer påvirker studieresultaterne positivt. ✸

FAKTA

Kunde: Sjölundaskolen, Lidköpings kommune, Sverige
Antal elever: ca. 300
Klassetrin: F-6
Antal medarbejdere: 45
Areal: 6.500 m² på to etager
Færdiggjort: Efteråret 2017

Hvad er dit yndlingssted på skolen?



Lilly 7 år
"Biblioteket er mit yndlingssted! Her er det hyggeligt, og man kan vælge mellem flere forskellige møbler eller det bløde tæppe."



Ivar 9 år
"Jeg har det bedst på min plads i klasseværelset. Jeg kan godt lide at sidde tæt på vinduet, og min stol er så skøn!"



Ilse 11 år
"Min yndlingsplads er nok i de bløde lænestole i vores klasseværelse. Der elsker jeg at sidde, fordi det er behageligt og jeg kan koncentrere mig."



Fleksibilitet – planlægning til forskellige læringssituationer

Gennemtænkte og velplanlagte indretningsløsninger er fleksible og foranderlige over tid. Men hvad betyder fleksibilitet egentlig?

TEKST: JOHANNA WALDEN FOTO: MATTIAS HAMRÉN

Læringsmiljøer, som skabes i dag, skal holde i flere årtier. Derfor er det ekstra vigtigt at tænke over, hvordan man skal forberede miljøerne, så de er tilgængelige og fungerer – både til eksisterende og fremtidige behov. En varieret indretningsløsning, der nemt kan flyttes og tilpasses, så den bedst muligt understøtter forskellige læringssituationer og forskellige elevers behov, giver en løsning, der holder over tid. Stabelbare stole og taburetter, sammenklappelige borde, opbevaringsløsninger, borde og skærme med hjul, som kan låses eller bremses, er eksempler på møbler, der hurtigt kan ændre et rum.

Klasseværelsets udformning skal give mulighed for gnidningsfrie skift mellem forelæsning, gruppearbejde, individuelt arbejde og diskussioner – derfor er en fleksibel indretningsløsning ekstra vigtig her. Men fleksibilitet kan betyde mange ting, og hvad man definerer som fleksibelt, kan variere fra institution til institution. Derfor er det meget vigtigt, at man under planlægninger bliver enige om, hvad der reelt er behov for. Man kan skelne imellem tre typer fleksibilitet. Husk, at uanset hvilken form for fleksibilitet, man skaber, er det også vigtigt, at man indretter med en form for permanent løsning i rummene, der skaber tryghed og genkendelighed. ✱

Tre fleksibilitets-niveauer

Langsigtet fleksibilitet

Det, der måske ikke er synligt i den daglige drift, men som på sigt gør det muligt nemt at ændre, opdatere, opskalere eller nedskalere indretningen efter behov. Det kan handle om, at man har investeret i en indretning, hvor man kan udskifte dele, ompolstre møbler eller på anden måde ændre eller bygge videre på indretningsløsninger.

Kortsigtet fleksibilitet

Forudsætningerne for at kunne kombinere møbler fra forskellige rum ved behov, uden at skabe et rodet visuelt indtryk, f.eks. ved behov for at skabe et midlertidigt læringsmiljø til et særligt projekt eller et klassetrin.

Daglig fleksibilitet

Mulighed for nemt at trække borde og stole fra hinanden, flytte eller ommøblere dem, alt efter hvilken læringssituation miljøet skal understøtte. Mulighed for at rulle et whiteboard til et andet sted, hæve-/sænke borde og stole eller stable taburetter ved behov.

Et bæredygtigt klasseværelse er forberedt til mange forskellige læringssituationer

Ved at vælge en fleksibel indretning kan man udforme et bæredygtigt og fremtidssikret klasseværelse. Her er det samme klasseværelse på 60 kvm indrettet på fire forskellige måder med samme møbelopsætning for at understøtte forskellige læringssituationer.

Gruppearbejde

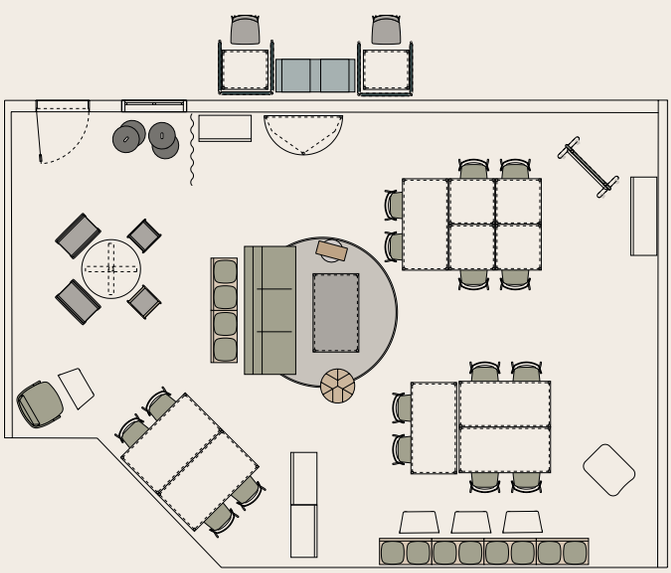

Diskussion

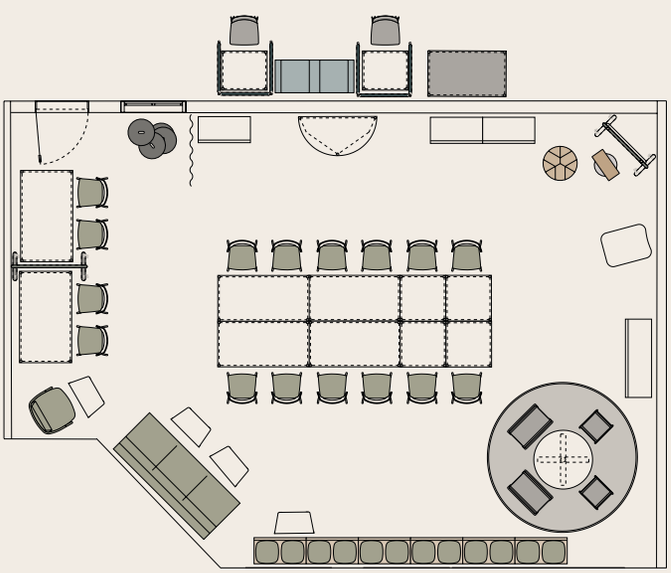

Oplæg

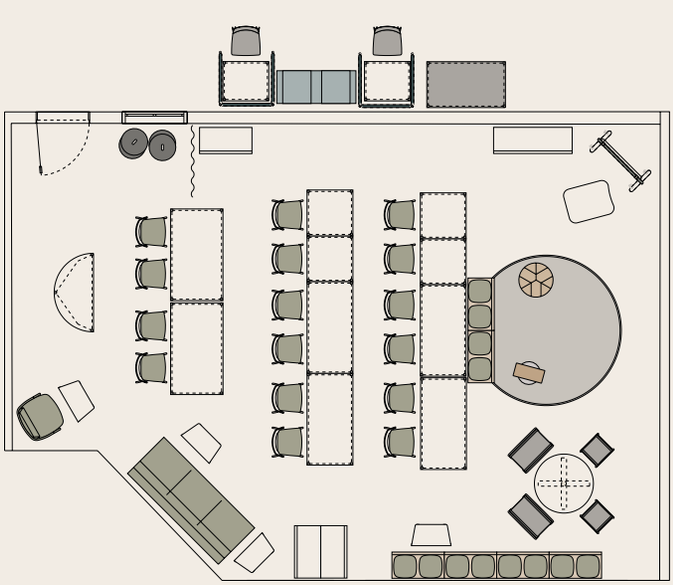

Individuelt arbejde/gruppearbejde

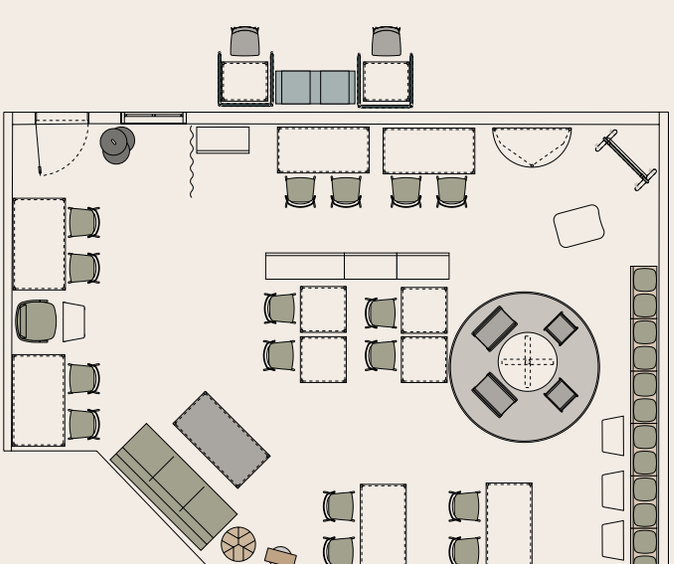

Fleksible nøglespillere



SE FORSKELLIGE KOMBINATIONER MED ORIGO:

ORIGO

Ved at vælge en bordserie, der nemt kan opstilles i forskellige kombinationer, skaber man forudsætninger for variation. *Origo* fås i en række forskellige former og højder, så de passer til alle behov. Bordplader med lyddæmpende egenskaber bidrager til et godt lydmiljø. Hjul kan tilvælges til yderligere fleksibilitet.



XPECT

Omfavnende elevstol, som giver eleven sit eget rum og skaber tryghed i klasseværelset. Den fleksible ryg tilskynder til bevægelse og betyder, at det er muligt at holde koncentrationen i længere tid. Velegnet til ophængning for at lette rengøringen og kan stables for at opnå effektiv arealudnyttelse.



VIBE BORDSKÆRM

Vibe bordskærm er designet med praktisk beslag, som gør det nemt at tage skærmen af og på. Skærmene er nemme at montere og flytte, og skaber dermed fleksible og foranderlige miljøer.



SPACE PULT

Skrivepult med hjul, som læreren nemt kan rulle med sig rundt i lokalet. Giver en funktionel arbejdsflade og praktisk opbevaring, som er lige ved hånden.



FIELDS

Fields lænestol med høj ryg skaber følelsen af et trygt sted for eleven. Det er nemt at vende sig mod forskellige dele af lokalet ved hjælp af drejefunktionen.



CAP

Praktisk taburet, inspireret af det klassiske fingerbøl. Gør det nemt hurtigt at få ekstra siddepladser. Som tilvalg fås en stablingsvogn på hjul, med plads til op til ti taburetter.



Vagabond projekt-borde og Motus taburetter på hjul gør det nemt at skabe en projekt-plads overalt på skolen.



VIBE

Serie af gulv-, væg-, lofts- og bordskærme i forskellige størrelser og udførelser. Vælg tilbehør som f.eks. whiteboards, kroge, magasinlommer eller hylder.

GINO

Serie af sofaer, lænestole og puffer i mange forskellige modeller, der kan vælges med låsbare hjul til nem flytning. Mellemrum mellem sæde og ryg gør det nemt at holde rent.

SE FORSKELLIGE KOMBINATIONER MED GINO:



FOLDEX

Smarte pladsbesparende borde til skiftende miljøer. Foldex er sammenklappelig og kan stilles tæt sidelæns for hurtigt at give adgang til gulvplads, når der er behov for det.



SPACE

Fleksibelt opbevaringsmodul, der også nemt deler et rum eller skaber et hjørne. Vælg skrivetavle eller lydabsorbering på bagsiden.





På Omnes Education Vellfaux 2 i Paris kan eleverne arbejde blandt grønne planter og masser af dagslys.

SE MERE FRA OMNES EDUCATION VELLEFAUX 2:

Helt naturligt

Hvordan skal vi indrette for at trives bedre i læringsmiljøer? Biofilisk design er svaret – en metode, der handler om at skabe rum med naturlige elementer, som sollys og grønne planter.

TEKST: JOHANNA WALDEN FOTO: ALEXIS PAOLI



Blomsterkasse *Grow*

Grønne planter gør os roligere, sundere og får os til at tænke bedre – også indendørs. Biofilisk design er navnet på indretningsmetoden, der går ud på at lade naturen flytte ind i vores byggede miljøer. Begrebet har eksisteret siden 1960'erne, men er blevet mere og mere vigtigt inden for arkitektur og indretning i den senere tid. Grønne planter er gået fra at være noget, man tilføjede som det sidste på arbejdspladsen eller i læringsmiljøer, til nu at være noget, der tænkes ind fra starten.

At biofilisk design virkelig er gavnligt, understøttes af de seneste undersøgelser. En undersøgelse* viser f.eks., at dagslys og udsigt har en enorm indvirkning på den kognitive udvikling og uddannelsesresultater. Blandt 2.593 grundskoleelever i Barcelona viste det sig, at børn i skoler med flere grønne planter havde en betydeligt bedre kognitiv udvikling i løbet af året.

– Viden om, hvordan naturen påvirker os mennesker, er en vigtig del, når vi udvikler nye produkter, fortæller Jenny Hörberg, Director Global Range & Design hos Kinnarps.

Det er Grow et eksempel på. En blomsterkasse i flere forskellige udførelser, som gør det nemt at indrette med planter på kontoret, i skolen eller i et pleje- og omsorgsmiljø.

– Planter påvirker også akustikken i et rum, fordi bladene i et løvværk har en diffuserende effekt og reflekterer lydbølgerne i forskellige retninger. Planter skaber et behageligt lydmiljø, fortæller Jenny Hörberg.

Som metode opdeles biofilisk design i to dele, hvoraf den første består af former, der direkte afspejler naturen. Her er vand, dagslys og netop planter vigtige komponenter. Sidstnævnte kan integreres i miljøet på en række forskellige måder. I rumopdelinger, lofter, vægge – eller i form af grønne oaser, der danner hyggelige rum-i-rum.

Indirekte eller symbolske elementer kan også bruges til at skabe naturfornemmelse. Som mønstre, farver, billeder og film. Organiske former, der modstår lige linjer og rette vinkler, er typiske eksempler på biofilisk design.

Den anden dimension vedrører oplevelsen af stedet som helhed. Den oplevelse tager vi naturligvis ind med alle sanser, inklusive følesansen. Derfor bør man også være opmærksom på valget af materialer i indretningen, påpeger Christina Wiklund, Colour, Material and Finish Manager hos Kinnarps.

– Finér er eksempelvis et naturligt og taktilt materiale, der opleves varmt og blødt ved berøring. Vi kan ganske enkelt godt lide at røre ved det og får det godt af at gøre det. ❋


Stof *Rustico 5512*


Stof *Rustico 5578*


Stof *Step Melange 5061*


Stof *Velvety 6212*

6 eksempler på biofiliske design-elementer

1
FARVE
Jordnære farver, der ligger tæt op af naturens egen farveskala, har en særlig effekt på menneskets evne til at restituere.

2
SOLLYS
Fremmer vitalitet, sundhed og søvnkvaliteten. Man bør aldrig være mere end tre meter fra et vindue.

3
UDSIGT
Vi har en særlig præference, når det gælder udsigt, især hvis udsigten indeholder naturlige elementer og grønne planter.

4
NATURLIGE FORMER OG MØNSTRE
Former, såsom træer, blade, skaller, spiraler, rørformer, ovaler, kupler og hvælvinger, har en positiv indvirkning på os.

5
SENSORISK VARIATION
Vores overlevelse har altid krævet en håndtering af alle sanser. En sensorisk variation i indemiljøet, f.eks. forskellige typer materialer og former, bidrager derfor til velvære.

6
PLANTER
Planter er afgørende for vores eksistens. Tilføjelsen af planter til det byggede miljø fremmer trivsel, tilfredshed, velvære og produktivitet.

*Proceedings of the National Academy of Sciences. 2015. Green spaces and cognitive development in primary schoolchildren.



At finde ro i stormen

Nogle påvirkes mere end andre af rod og uorden. Sven Bölte, en af verdens førende autismeforskere, forklarer, hvordan skolen kan indrettes bedre til børn med neuropsykiatriske funktionsnedsættelser.

TEKST: SALKA HALLSTRÖM FOTO: KARL NORDLUND

”Man må ikke undervurdere, hvor meget der kan gå galt, når det fysiske læringsmiljø ikke fungerer.”

Hver tiende svenske elev har neuropsykiatriske funktionsnedsættelser. ”NPF” er den samlede betegnelse for en række forstyrrelser – blandt andet adhd og autisme. Da NPF indebærer en anderledes måde at tolke sansemæssige indtryk på, stiller det særlige krav til læringsmiljøet, ikke mindst det fysiske.

I Stockholm bor en af verdens førende forskere på området. Sven Bölte er professor i børne- og ungdomspsykiatrisk videnskab og direktør for Center of Neurodevelopmental Disorders (KIND) på Karolinska Institutet. For nylig blev der udgivet en litteraturoversigt om emnet, hvor han var medforfatter, og han bliver også inddraget som konsulent, når der skal bygges nye skoler.

– Der har vi erfaret, at neuropsykiatriske udfordringer ikke bliver taget i betragtning. Man bygger med fysiske funktionsnedsættelser i tankerne, men ikke til elever med usynlige kognitive vanskeligheder – og de har ret store behov.

Hvad er vigtigt at være opmærksom på ved NPF-tilpasning til læringsmiljøet?

– Jeg plejer at sige, at det handler om tre aspekter. Først har vi de sensoriske aspekter at tage hensyn til, at miljøet er sensorisk roligt. At det ikke lugter, og at lyd- og lysforholdene er gode. Der bør ikke være for meget trængsel, spejlinger, forstyrrende mønstre eller materialer, som man kan komme til skade på.

Hvilke tiltag er de bedste, man kan foretage?

– Lyd kan dæmpes, opbevaringsmoduler kan bruges til at gemme ting væk. Man kan optimere ventilationen og undgå fluorescerende lys. Og man kan tilbyde varieret kost, fordi vi ved, at mange med NPF har specifikke præferencer.

Og de øvrige aspekter?

– Det andet aspekt handler om at maksimere de visuelle elementer. Visuel og akustisk klarhed er nødvendig for, at eleverne ved hvor de befinder sig, finde lokaler og komme til tiden. Ure bør f.eks. fungere og vise samme tid, og skiltningen må gerne være tydelig og enkel. Det tredje aspekt er, at der skal være mulighed for at afskærme sig fra social kontakt. På arbejdspladsen har vi ofte afskærmede rolige hjørner, og det kan eleverne også have brug for, også i pauserne. Mange ville have glæde af at have ro i spisepausen, og kunne trække sig tilbage, når de spiser.

Hvordan kan skoler og pædagoger skabe et inkluderende fysisk læringsmiljø for alle elever?

– Selvom der anvendes billedunderstøttelse mange steder, synes jeg, at man kan blive endnu bedre til det. Optisk orden og færre synlige elementer er vigtigt. Find en siddeordning, der fungerer for alle, og vælg lyddæmpende materialer. Manglende klarhed og stærke sanseindtryk i det fysiske læringsmiljø udfordrer opmærksomheden og har kognitive omkostninger. Jeg tror, at man som neurotypisk lærer kan have svært ved at forstå, hvor hypersensitiv en elev med NPF kan være.

Hvilke kognitive omkostninger kan der være?

– Bliver en elev forstyrret af forskellige sanseindtryk, samtidig med at der er mangel på tydelighed i det fysiske læringsmiljø, kan det tage al kraft fra undervisningen. De fleste med NPF har udfordringer med det, vi kalder eksekutive funktioner – planlægning, impulskontrol, fleksibilitet og selvregulering. Man må ikke undervurdere, hvor meget der kan gå galt, når det fysiske læringsmiljø ikke fungerer. ✱

5x tips

Sådan NPF-tilpasser man læringsmiljøet.

1

Enkle planløsninger, inddelinger, hvilerum og områder til specifikke aktiviteter.

2

Gennemtænkt placering af vinduer, persienner og justerbar belysning.

3

Lydisolering og lyddæmpende materialer.

4

Neutrale og enkle farver samt diskrete mønstre.

5

Fleksibilitet og tilpasning til alles unikke behov.

Kilde: Considerations of the built environment for autistic individuals, Bölte et al, 2022

case: voldsløkkaskolen



Møbler, der skaber inkluderende miljøer. Fleksibelt indrettet klasseværelse med bordet *Origo* i mindre størrelse, som nemt kan kombineres på forskellige måder. Den ergonomiske elevstol *Xact* er justerbar, hvilket giver hver elev en perfekt ergonomisk arbejdsposition.

Læring for livet

På den innovative Voldsløkkaskole i Oslo er der fokus på læringslyst, fællesskab og bæredygtighed.

TEKST: THERESE HULBERG FOTO: STINE ØSTBY



3x produkter

Møbler til bæredygtige og inkluderende miljøer.

Stol *Xact*



Sofa *Monolite*



Stol *Nilo*







Voldsløkkaskolen i Sagene i Oslo består dels af en ny bygning og dels af den fredet Heidenreich-bygning, som er blevet nænsomt renoveret. Skolen med plads til 810 elever har stort miljøfokus, og blev bygget som et plushus med solceller på både tag og facader. Projektet blev udført af Oslobygg på vegne af skoleforvaltningen i Oslo Kommune, og skolen slog dørene op i august 2023.

Med skolens vision "Vejen ind i fremtiden går gennem meningsfulde aktiviteter, der bidrager til læringslyst og fællesskab" følger et ønske om aktive og nysgerrige elever. At opmuntre dem til at bidrage positivt til deres eget og andres liv, og udvikle et stærkt engagement i miljøet og deres egen fremtid. Udgangspunktet for indretningsløsningerne var, at de skulle understøtte måden, man ønskede at undervise på. Samtidig skulle løsningerne være robuste, fleksible og holde i mange år. Det var også vigtigt at bevare arkitekturen og bygningens særpræg.

Der blev lagt stor vægt på, at indretningsløsningerne skulle være fleksible og lette at ommøblere efter behov. Med udgangspunkt i visionen om at stimulere læringslyst og fællesskab var det vigtigt, at løsningerne nemt kunne ændres, så de passede til forskellige læringssituationer. Det var også vigtigt med god ergonomi, hvor indretningen skal opmuntre eleverne til at bevæge sig i løbet af dagen og indbyde til at variere deres arbejdsposition. ✸

FAKTA

Kunde: Voldsløkkaskolen
Sted: Oslo, Norge
Antal elever: 810
Areal: 14.000 m²
Færdiggjort: August 2023

Cirkulært = bæredygtig?

Hvornår er et møbel cirkulært? Johanna Ljunggren, bæredygtighedschef hos Kinnarps, forklarer, hvordan cirkulær økonomi kan bruges til en mere bæredygtig fremtid.

TEKST: JOHANNA WALDEN FOTO: JESPER GEORGSSON

Cirkularitet er et vigtigt værktøj til at agere ressourceeffektivt, men alt for ofte bliver begrebet automatisk ligestillet med bæredygtighed. For at noget skal være rigtig bæredygtigt, skal det allerede fra starten være designet til at kunne bruges i lang tid. For eksempel kan det at købe nyt tøj, bruge det én gang og derefter give det videre, eller at køre langt for at komme til en genbrugsstation, være cirkulært, men det behøver slet ikke at betyde, at det er bæredygtigt. Johanna Ljunggren, bæredygtighedschef hos Kinnarps, forklarer, hvordan cirkulær økonomi kan bruges til en mere bæredygtig fremtid, hvis den anvendes korrekt.

HVORNÅR ER ET møbel cirkulært? Skal det defineres af, at møblet har haft flere ejere eller brugere? Er det mest bæredygtigt, at et møbel har flere ejere i ti år, eller er det at foretrække, at en og samme ejer plejer og bruger det i femten år? Det gælder om ikke at gå i fælden og tro, at man har truffet et bæredygtigt valg, blot fordi man har valgt et brugt møbel. Vi ser ofte krav i forskellige aftaler og udbud om, at en vis procentdel af den indkøbte indretning skal være genbrugt. Hensigten er god, men desværre ikke tilstrækkelig til at sikre bæredygtig brug af møbler. At vælge rigtig bæredygtigt kræver, at man ser på en række parametre. I første omgang er det vigtigt at sikre, at kvaliteten og materialet i det genbrugte møbel holder til anvendelsen i det miljø, den skal bruges i. Hvor kommer møblet fra? Hvilke materialer består det af? Er det blevet renoveret, og hvordan er det i så fald gjort? Man skal også se på, hvor lang levetid møblet har tilbage, kan det f.eks. opdateres, fornyes eller renoveres yderligere ved behov?

DERUDOVER SKAL MAN stille spørgsmålstegn ved, hvor møblet er produceret og hvordan det transporteres. Bliver det pakket ind i engangsmaterialer, og hvilket brændstof anvendes til transporten? Derudover bør man undersøge om den, der har produceret eller renoveret møblet, har gjort det under ordentlige arbejdsforhold, altså tage hensyn til den sociale bæredygtighed.

For at få en ensartet indretning og en harmonisk helhed gælder det også om omhyggeligt at planlægge, hvordan eksisterende og eventuelle nye møbler integreres og bidrager til et sundt og behageligt arbejdsmiljø. Sidst, men absolut ikke mindst, skal man stille krav til bæredygtighed, også til nyindkøbte møbler.
Det er et aspekt, der alt for ofte glemmes! Stil krav til at de nye møbler skal være produceret på en bæredygtig måde med giftfri materialer, at de er designet til at leve et langt liv og at de kan opdateres, fornyes eller renoveres ved behov.

Kinnarps' tilgang til en bæredygtig cirkulær økonomi begynder med en lang levetid. Jo længere levetid et møbel har, desto lavere er miljøpåvirkningen ud fra et brugsperspektiv. Derfor fokuserer vi på at skabe møbler med forudsætninger for en lang levetid. Kvalitet er afgørende for levetiden, så i den forstand er kvalitet også et spørgsmål om bæredygtighed.

Vi designer desuden vores møbler, så de kan renoveres og opdateres for at kunne forlænge levetiden yderligere om nødvendigt. Vi har også en række tjenester, der hjælper vores kunder med at forlænge levetiden på møblerne i praksis, f.eks. gennem inventaropgørelse, møbelvask og opdatering. Vi tilbyder også kvalitetssikrede, cirkulære møbler via vores onlineshop. Vi har gjort det nemt for vores kunder at træffe bæredygtige valg ved at samle alle vores cirkulære tjenester under konceptet, som vi kalder "Bæredygtig cirkularitet fra Kinnarps". ✱

Bæredygtig cirkularitet
FRA KINNARPS

Kinnarps' cirkulære tjenester er samlet under et koncept for bæredygtig cirkularitet. Hver ring symboliserer en nøgle til at vælge bæredygtig indretning hele vejen.









Johanna Ljunggren,
bæredygtighedschef hos Kinnarps

"Jo længere levetid et møbel har, desto lavere er miljøpåvirkningen ud fra et brugsperspektiv. Derfor fokuserer vi på at skabe møbler med forudsætninger for en lang levetid."

9x tips

til at vælge bæredygtigt hele vejen

1

Kortlæg og analyser dine behov ud fra en langsigtet løsning, der passer til din virksomhed.

2

Vælg møbler, der er designet til at blive fornyet.

3

Kig efter miljømærkninger og certificeringer som f.eks. FSC®, Möbelfakta og OEKO-TEX®.

4

Kontroller kvalitet og sikkerhed – f.eks. gennem europæiske standarder.

5

Vælg egnede materialer og farver, der er tilpasset til dine miljøer.

6

Stil spørgsmålstegn ved, hvordan og hvor møblerne bliver fremstillet.

7

Undersøg, hvordan møblerne transporteres, og hvordan indretningen implementeres.

8

Vælg evalueringsparametre med omhu.

9

Stil kvalitative krav i forbindelse med holdbarhed til både nye og genanvendte møbler.

bag kulisserne



Her gennemgår stolen *Xpect* en af mange kvalitetstest i Kinnarps' testlaboratorium.

Testlaboratoriet

Det er en selvfølge for enhver, at en stol ikke vælter eller går i stykker. Men rejsen til trygge møbler er lang og omfatter omhyggelig testning og meget dokumentation. Vi fik chancen for at kigge med bag kulisserne i Kinnarps' testlaboratorium for at se, hvordan det foregår.

TEKST: FIA FJELDE FOTO: JESPER GEORGSSON

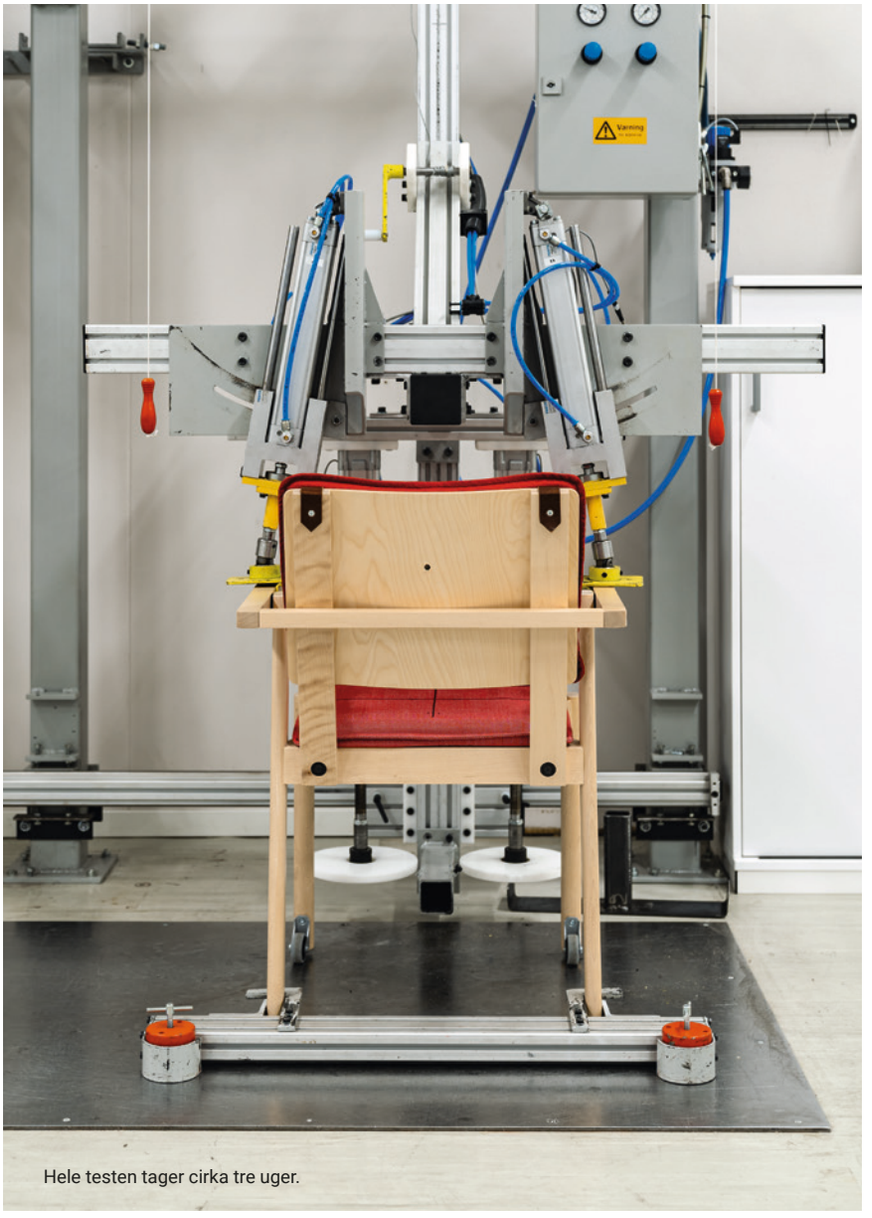

Hele testen tager cirka tre uger.

”Laboratoriet har 38 forskellige testmetoder inden for møbelprøvning, og der kommer cirka 300 produkter igennem her hvert år.”

Kinnarps’ eget laboratorie stod færdigt i 1994 klar til at teste møbler. Og ja, det ser ud, som man forestiller sig, som på en fabrik med forskellige stationer og et specifikt flow. Man styrer også temperatur og luftfugtighed på fabrikken for at kunne teste overfladen på møblerne. Men hvorfor tester man egentlig møbler?

– Ganske enkelt for at sikre, at de opfylder de krav, der stilles til dem i form af sikkerhed, holdbarhed og stabilitet, fortæller Testing Manager Jörgen Nilsson. Hvis vi som eksempel tager en stol, som skal anvendes i offentlige miljøer, så er det specificeret, hvilke krav der er til netop den type anvendelse, og hvordan man skal teste den.

Laboratoriet har 38 forskellige testmetoder inden for møbelprøvning, og der kommer cirka 300 stole, borde, sofaer, lænestole, opbevarings- og kontormøbler igennem her hvert år. Hver test starter med dokumentation: vejning, måling og fotografering.

– Hvis vi fortsætter med at bruge en stol som eksempel, så sætter vi os i den og mærker, om der er nogen klemrisiko eller noget, man kan skære sig på. Derefter markerer vi, hvor vi skal udføre vores test og placerer den i maskinen til statiske belastninger, fortæller Jörgen.

Så sker der flere forskellige dynamiske belastninger, hvoraf den første er på sæde og ryg i 100.000 cyklusser, det tager en uge. Man tester også belastningen vertikalt og foran, og afhængigt af hvilken del der er tale om, er der en specifik vægt og et bestemt antal cyklusser, der skal anvendes. Hele testen tager cirka tre uger og skal svare til et møbels levetid for en person med en brugervægt på op til 110 kg.

– For at et møbel skal bestå testen, må der ikke være noget, der er gået i stykker, der må ikke være nogen revner, og der må selvfølgelig ikke være nogen større deformationer. Funktionen skal stadig være, at du skal kunne sidde og læne dig mod ryggen.

Som laboratorietekniker følger du dine produkter gennem stationerne og kontrollerer kravene efter hvert delmoment. Når afprøvningen er færdig, skrives der en rapport til bestilleren.

Hvordan ser udviklingen ud omkring test af møbler?

– Kravene er jo altid de samme; at møblerne skal være trygge, men den måde man gør tingene på, bliver hele tiden mere omhyggelig og tydelig. Det her med pinch-risiko kan for eksempel virke vilkårligt, men nu hvor der er en beskrevet metode til det, er det nemmere at være mere konsekvent og sikker i vurderingen.

Hvad ligger ude i horisonten, når det kommer til møbelstandard?

– Nu arbejder vi jo meget med genbrug og standardudviklingen omkring det. Møblerne skal jo stadig være lige så sikre som dem, der fremstilles af nye materialer, og her arbejdes der meget med, hvordan vi skal vurdere den type møbler. En slags bæredygtighedsarbejde, som føles spændende. ✱









Det er ekstra vigtigt at teste holdbarheden på møblernes overflade i miljøer med hyppig rengøring og desinfektion.





Jörgen Nilsson er Testing Manager på Kinnarps' laboratorium.

Lærings-miljøer til modige elever



Det fysiske miljø er afgørende for, hvor godt skolens vision og elevernes fulde potentiale kan realiseres. Det fortæller Peter Heddelin, administrerende direktør og en af grundlæggerne af Amerikanska Gymnasiet. Han har hentet inspiration til skolens læringsmiljøer fra et langt og tæt samarbejde med Kinnarps – med fokus på at forberede eleverne på livet efter uddannelsen.

TEKST: DAVID BJÖRKLUND FOTO: MATTIAS HAMREN

Peter Heddelin har bred erfaring fra skoleverdenen, både fra kommunale og private virksomheder. Da Amerikanska Gymnasiet blev grundlagt i 2015 havde han og de øvrige initiativtagere en klar vision for, hvad de ville skabe – en skole med arbejdsro, som former kreative og modige elever til det moderne globale arbejdsmarked.

– Vi vil tage det bedste fra den svenske skole og kombinere det med det, som den amerikanske skole er god til, blandt andet at opmuntre eleverne til at tro på sig selv, turde tænke stort og træde ud af deres komfortzone. For at lykkes stiller vi høje krav til vores læringsmiljø, fortæller han.

Et ting, som skolen lægger stor vægt på, er "speech" og retorik, at eleverne taler foran andre og øver sig i at præsentere viden eller idéer for sine kammerater. En anden ting er at have klare og levende retningslinjer for, hvad der gælder omkring tider, adfærd og forventninger.

Med skolens eget udtryk for sine spilleregler kræves der både "rammer og krammere" til at skabe et roligt og trygt miljø.

– Disse værdier skal understøttes af det fysiske miljø. Vi arbejder for eksempel meget med bløde møbler, tekstiler og grønne planter for at styrke fokus og koncentration. Vores målinger viser, at 98 % af eleverne på vores fem gymnasier oplever, at de får arbejdsro i skolen, fortæller Peter Heddelin.

EN ANDEN BÆRENDE idé er, at læringsmiljøet skal være varieret og tilpasset forskellige aktiviteter og behov. I løbet af en skoledag opstår der mange forskellige læringssituationer, og det fysiske miljø skal understøtte undervisning, indlæring, fokus og tryghed i alle situationer. Den områdeopdeling, som Amerikanska Gymnasiet anvender, er inspireret af Kinnarps.

– Jeg kom på disse idéer for længe siden, sikkert over ti år siden, da jeg var til et foredrag som Kinnarps afholdte.



FAKTA

Kunde: Amerikanska Gymnasiet
Lokaliteter: Göteborg, Halmstad, Stockholm Stora Essingen, Stockholm Campus Frescati Hage, Uppsala
Samlet areal: 16.000 m^2
Samlet antal elever: 1.415







”Man skal kortlægge behovene, spørge sig selv, hvad man vil med intitutionen, formulere en vision og derefter involvere både medarbejdere og indretningskonsulenter i en dialog.”

Jeg har holdt fast i idéerne, og jeg har været i dialog med Kinnarps om disse spørgsmål i mange år. I bund og grund handler det om at tilpasse miljøet til en varieret læring, fordi det altid giver de bedste resultater, fortæller Peter Heddelin.

På Amerikanska Gymnasiet er dette landet i et koncept, der er opdelt i fire forskellige læringsmiljøer – traditionelt klasseværelse, Active Learning Classroom (ALC), Homebase og Office. I det traditionelle klasseværelse underviser læreren på en mere klassisk måde, men rummene er også udstyret med displays og kameraer, så lektionerne kan sendes til f.eks. elever, der er hjemme på grund af sygdom.

ALC er et mere aktivt rum, hvor eleverne er grupperet ved arbejdsstationer med læreren i midten. Møbleringen er perfekt til at arbejde med fælles problemløsning, debatter eller præsentationer.

– Homebase er et fælles arbejdsrum til elever og lærere, og måske det miljø, der er tydeligst inspireret af Kinnarps. Her opholder eleverne sig både før, under og efter skoledagen for at arbejde. Og da medarbejderne er tilgængelige, er det et naturligt område for samarbejde og spørgsmål, fortæller Peter Heddelin.

ENDELIG ER der også Office, som er mødelokaler, hvor ambitionen er at efterligne de miljøer, der vil møde de studerende på arbejdsmarkedet. De kan bookes til lektioner, der kræver gruppelokaler, men bliver også et kreativt





3x produkter

Møbler til innovative læremiljøer.



Stol *Leia*



Bord *Vagabond*



Sofa *Gino*

sted til projektering og planlægning efter endt skoletid.

– Vi ønsker, at vores elever skal have mulighed for at træne færdigheder og viden, der er efterspurgt på det fremtidige globale arbejdsmarked, uanset om de vælger at arbejde i Sverige eller i udlandet, fortæller Peter Heddelin.

En særlig udfordring ved indretningen af Amerikanska Gymnasiets lokaler er, at skolen har fem forskellige afdelinger. Kultur og indretning skal tilbage på samtlige skoler. For at sammenholde konceptet og lette processen, har skolen haft en kontaktperson hos Kinnarps, som er ansvarlig for samtlige skoler.

– Det er vigtigt for mig, at vi har et tæt samarbejde og et godt kendskab til hinanden, så vi nemt kan komme med idéer og forslag. Jeg ved, hvad vi ønsker at opnå og hvilke visioner vi har, men vi er nødt til at få hjælp af indretningseksperter til at konkretisere og realisere vores mål, fortæller Peter Heddelin.

ANDERS LARSSON, læringsmiljøstrateg hos Kinnarps, mindes det første møde med Peter Heddelin, flere år før Amerikanska Gymnasiet blev født, og har fulgt skolens rejse.

– Det er en institution, der lever op til sine værdier hver dag, og det er fantastisk, at vi får lov til at være medskabere. Jeg har besøgt skolerne flere gange og er altid imponeret over, hvor godt visionen bliver til virkelighed. Sammen har vi skabt løsninger og miljøer, der understøtter undervisning og læring på en langsigtet bæredygtig måde, fortæller han.

Peter Heddelin tøver ikke med at kalde det fysiske miljø for et af skolens mest vitale og afgørende pædagogiske værktøjer. Nøglen til succes, mener han, er at tage den indsigt alvorligt.

– Man skal kortlægge behovene, spørge sig selv, hvad man vil med institutionen, formulere en vision og derefter involvere både medarbejdere og indretningskonsulenter i en dialog. Jeg vil vove at sige, at indretningens udformning og design kan være som nat og dag, afhængigt af hvilke forudsætninger den giver elever og medarbejdere. Med Kinnarps' hjælp skal vi fortsat være bedst til at tilbyde et varieret og stimulerende læringsmiljø. ✱



Next Education® Læringsmiljøanalysen viser vejen

Kortlæg skolens unikke behov og arbejdsmønstre. Det giver forudsætningerne for at skabe den bedste og mest holdbare løsning.

TEXT: ANNA BJÖRK FOTO: NILS ODIER, JESPER GEORGSSON

I en verden, hvor der hele tiden er fart på udviklingen, og hvor mange forskellige behov og individer skal have lige forudsætninger for optimeret læring, stilles der stadig højere krav til skolens fysiske miljø. Hvordan udformer man værdiskabende læringsmiljøer, hvor eleverne har det godt og finder fokus, og hvor skolepersonalet får forudsætningerne til at udføre deres arbejde på den bedste måde?

Vores mangeårige erfaring med arbejdspladsstrategi betyder, at vi ved, at et solidt forarbejde skaber succes. Nøglen er at kortlægge skolens unikke behov og arbejdsmønstre. Det giver forudsætningerne for at skabe den bedste og mest holdbare løsning. Gennemtænkte og velplanlagte læringsmiljøer, som opfylder både elever og skolepersonales behov, fremmer alt fra fokus og læring til tryghed og velvære. Med andre ord en god og bæredygtig investering. Vi kalder det Next Education®. ✱

KINNARPS GUIDER

Fire trin til jeres næste læringsmiljø

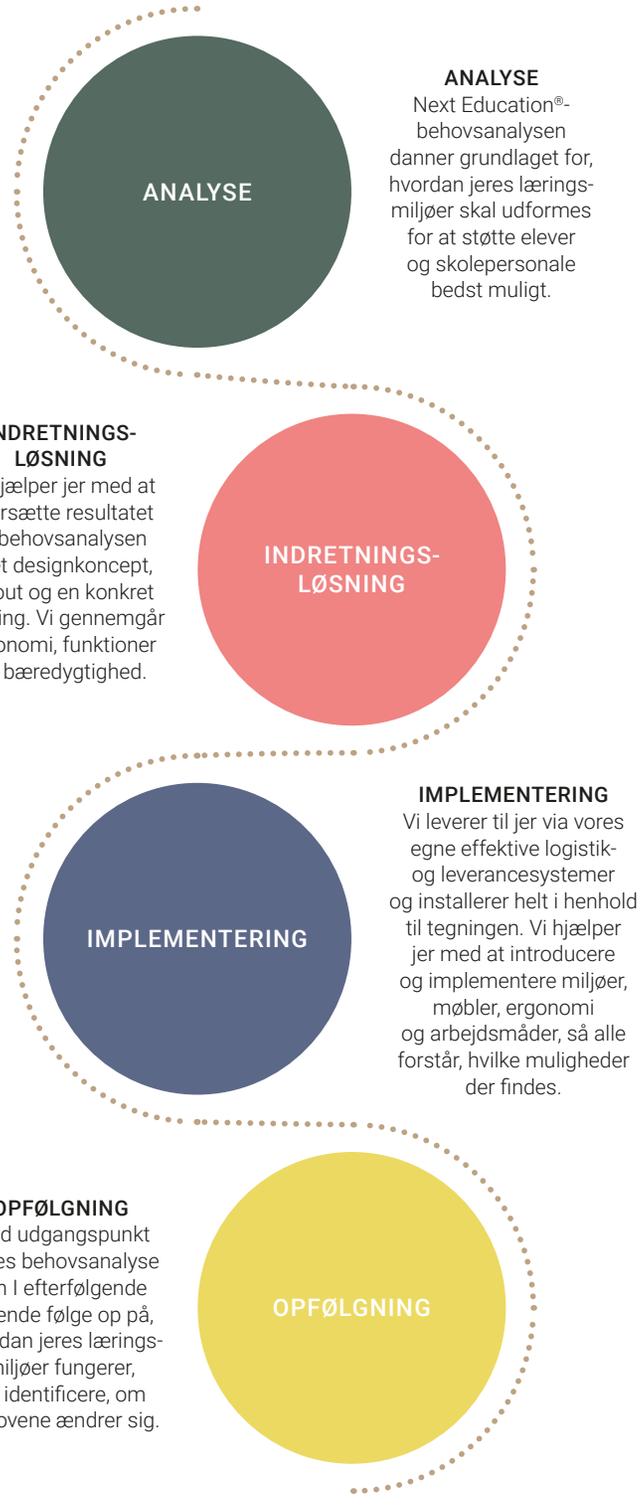

ANALYSE
Next Education®-behovsanalysen danner grundlaget for, hvordan jeres læringsmiljøer skal udformes for at støtte elever og skolepersonale bedst muligt.

INDRETNINGS-LØSNING
Vi hjælper jer med at oversætte resultatet af behovsanalysen til et designkoncept, layout og en konkret tegning. Vi gennemgår ergonomi, funktioner og bæredygtighed.

IMPLEMENTERING
Vi leverer til jer via vores egne effektive logistik- og leverancesystemer og installerer helt i henhold til tegningen. Vi hjælper jer med at introducere og implementere miljøer, møbler, ergonomi og arbejdsmåder, så alle forstår, hvilke muligheder der findes.

OPFØLGNING
Med udgangspunkt i jeres behovsanalyse kan I efterfølgende løbende følge op på, hvordan jeres læringsmiljøer fungerer, og identificere, om behovene ændrer sig.

Forarbejdet definerer slutresultatet


Henrik Axell, Head of Workplace Strategy Kinnarps

Henrik Axell forklarer, hvordan læringsmiljøanalysen gør en forskel.

Hvor længe har I arbejdet med Next Education®?

– Vi har arbejdet med arbejdspladsanalyser til kontorer siden 2010. Med vores værktøj Next Office® har vi gennemført over 400 arbejdspladsanalyser. Vi har lært en masse, udviklet vores metode og finjusteret vores værktøjer, og vi forstod tidligt, at vi også kunne anvende denne viden i en pædagogisk forstand. At skabe et nyt læringsmiljø er en stor investering, der skal holde over tid – netop derfor er det vigtigt, at det bliver rigtigt fra starten. Så i 2018 tog vi vores samlede erfaring og lancerede Next Education®.

Hvad gør netop jeres læringsmiljøanalyse unik?

– Hvis jeg skal udpege to ting: Adgangen til data, der gør alting meget konkret for kunden. Gennem vores værktøjer identificerer og kortlægger vi behovene på en metodisk måde, så arealet derefter kan optimeres til at understøtte læring. Dataen giver fakta og man slipper for at gætte, den gør det også nemt at sammenligne "før" og "efter". Den anden vigtige del er, at vi hjælper med at involvere medarbejdere, eksperter og elever på en gennemtænkt og struktureret måde i det forandringsarbejde, som det altid er, når man skal udforme skolemiljøer. Vi er med hele vejen, støtter og kommer med nye idéer og input til, hvordan det fysiske miljø kan udformes og anvendes til optimeret læring. Vores opgave er at inspirere og udfordre. Jo tidligere vi kommer ind i processen, jo større er chancen for at skolerne når deres vision og mål. At involvere medarbejdere og elever er en naturlig del af vores kortlægning, men vi vil også gerne møde forskellige beslutningstagere i kommunen.

Hvorfor er et solidt forarbejde så vigtigt?

– Jo mere man ved om, hvad man vil opnå, jo bedre bliver projektet. Hos Kinnarps har vi samarbejdet med mange skoler og lært, hvad der fungerer og ikke fungerer, og vi arbejder hele tiden parallelt med de seneste undersøgelser. Det bedste resultat opnås, når man planlægger bygningen og indretningen parallelt, det handler om alt fra hvordan vinduer og vægge er placeret, til hvilke materialer og farver man vælger. Det er også vigtigt på et tidligt tidspunkt at lytte til dem, der rent faktisk opholder sig i miljøerne – eleverne og medarbejderne!

Hvor vigtigt er miljøet for selve læringen?

– Man plejer at tale om tre puslespilsbrikker, der skal arbejde sammen for at et skolemiljø bliver så godt som muligt og giver forudsætninger for, at hver enkelt elev kan nå sit fulde potentiale. Det fysiske miljø, som jo også kaldes den tredje pædagog, det pædagogiske og det sociale miljø. Hvis en af brikkerne mangler, påvirker det de to andre. Det handler om, at det fysiske miljø i høj grad bidrager til, at eleverne føler sig trygge, har det godt og har mulighed for at fokusere og tilegne sig viden på den bedste måde. ✱

5 spørgsmål

Spørgsmål, der skal overvejes ved udformning af skolemiljøer

1. Understøtter læringsmiljøerne tryghed og fokus på indlæring?
2. Opmuntrer læringsmiljøerne til samarbejde?
3. Fremmer miljøerne sundhed og trivsel hos elever og personale?
4. Hvordan opleves akustikken, lyset og indeklimaet?
5. Er skolen udformet til forskellige arbejdsmåder og læringssituationer?

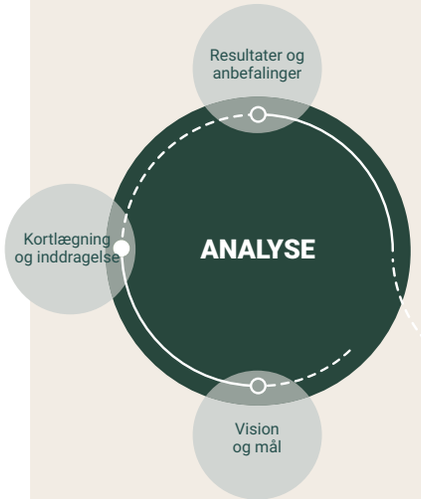



NEXT EDUCATION®

Next Education® hjælper skoler med at indsamle værdifuld viden og data forud for udformningen af nye læringsmiljøer. Med særligt udviklede værktøjer guider vores erfarne læringsmiljøstrateger ledelsen og beslutningstagerne i arbejdet med vision, mål og rammer for projektet.

Gennem workshops, seminarer og en onlineundersøgelse kortlægges skolens behov og arbejdsmønstre, og skolepersonalet og eleverne inddrages på en gennemtænkt måde. Det handler om at åbne op for nye idéer til, hvordan skolens fysiske miljø kan optimeres og bruges til at støtte de daglige aktiviteter på den bedst mulige måde. Analysen giver fakta, en solid vidensbase og et kvalitativt grundlag for, hvordan skolen kan udformes, så den opfylder både elevernes og personalets behov bedst muligt.



KINNARPS GLOBAL MARKETING & COMMUNICATIONS / 8611380005 / 24/02 | ALL INFORMATION IS SUBJECT TO CHANGE